

Kirkko ja koti

17/2010
6.10.

Kuopion ja Siilinjärven evankelis-luterilaisten seurakuntien lehti

Jumala yllätti tutkijan

Keskiaukeama

Käytä ääntäsi. Nyt. Sivu 3.
Elävä messu on ilon juhla. Takasivu.

Jospa kuitenkin minun naapuriini

”Se, että ihminen saa kodin, ei voi olla palkinto parantuneesta elämästä.”

Sininauhasäätiön kampanja-päällikkö, kuopio-laissyntyinen **Taina Andreev** tekee työtä kodittomien hyväksi. ”Jokainen tarvitsee kodin. Koti on ihmisarvoisen elämän edellytys. Vasta kun ihmisellä on koti, hän voi vahvistaa elämänhallin-

taansa ja käsitellä sosiaalisia ja terveysongelmiaan.”

Pelkät seinät eivät riitä

Monilla pitkäaikaisasunnottomilla on mielenterveys-, muisti- ja päihde-ongelmia, fyysistä huonokuntoisuutta ja heikkoa tasapainoa. Useilla on myös häiriömerkintä luottotiedoissa ja vaikeuksia huolehtia talo-

”Kristittyinä meitä haastaa asenne, että olemme kaikki samanarvoisia Luojamme edessä.”

udesta. Sininauhasäätiö ylläpitää pääkaupunkiseudulla sekä päihteellisiä että päihteettömiä asumisyksiköitä ja järjestää tuki- ja päiväkeskustoimintaa. ”Pelkät seinät eivät riitä, kun kyseessä ovat moniongelmaiset ihmiset”, tähdentää Taina Andreev. Tällä hetkellä säätiö tarjoaa tuettua asumista noin 200 ihmiselle. Lisäksi se konsultoi asunnottomuusasioissa koko maassa. Taina Andreev kertoo, että Sininauhasäätiö on pitkään toiminut hyvin matalalla profiililla. Säätiö on kuitenkin toiminut yli puoli vuosisataa. Sen kattojärjestö Sininauhaliitto, joka on kristillisten päihdejärjestöjen keskusliitto, tunnetaan paremmin.

Luovuudelle löytyi käyttöä

Silloin kun Taina Andreev kävi Kallaveden lukiota, hän ei vielä pohtinut asunnottomuutta. Hän oli vilpittömän kiinnostunut koulun tarjoamasta mahdollisuudesta paneutua käsi- ja taideoollisuuden maailmaan. ”Kouluaikaiset opettajani pitivät kai aika itsestään selvänä, että haluaisin kehittää luovuuttani opiskelemalla Taideoollisessa korkeakoulussa.” Sinne Taina Andreev ei kuitenkaan lopulta halunnut suunnistaa. Kun hän oli 1990-luvulla valitsemassa opiskelualaansa, elettiin taloudellisesta lamasta toipumisen aikoja. Taidekoulutuksen saaneiden työllistymismahdollisuudet eivät näyttäneet kovin valoisilta. ”En halunnut ottaa sellaista riskiä, etten työllistyisi. Minulla ei ollut sellaista taustaa, että olisin voinut ajatella tulevani toimeen sillä, että saisin joskus jossain torilla

myytyä itse tekemiäni kippoja tai koruja.” Taina Andreev hakeutui sosiaali- ja terveysalan opintoihin Helsingin diakonia-ammattikorkeakouluun. Opintojen jälkeen on selvinnyt, että luovuutta ja ongelmanratkaisutaitoja tarvitaan sellaisissakin tehtävissä, joita koulumaailmasta käsin ei osaa edes kuvitella – ja joita ei ehkä ole ennen kuin jokin olemassa oleva ongelma ja sopiva työntekijä kohtaavat. Heti aluksi tuore sosionomi oli kehittelemässä muistisairaille lääketoitojen ohelle lääkkeettömiä hoitokeinoja – eri taidemuotoihin pohjautuvia toiminnallisia menetelmiä.

AA:ssa käynnistä ei vaieta

Työpaikkojensa välissä Taina Andreev on asunut puolisonsa työn takia perheineen pari vuotta USA:ssa. ”Jenkeissä pääsin näköalapaikalta seuraamaan erilaisia kampanjoita. Kouluympäristössä kampanjoitiin koulukiusaamista ja väkivaltaa vastaan. Suurta maanlaajuista kampanjaa käytiin naisten rintasyöpäasiassa. Varainhankinta oli aktiivista, ja siinä olivat vahvasti esillä myönteiset näkökulmat.” Taina Andreev kertoo ulkomaila asumisen vaikuttaneen omiin asenteisiinsa. Muutoksesta on ollut hyötyä nykyistä työtäkin ajatellen. ”Tuttu opettaja oli toisinaan lastemme hoitajana. Kerran ostin hänelle kiitokseksi viinipullon. Silloin tuo nuori, reipas nainen kertoi itsevarmasti ja kunnioitusta herättäen, ettei voisi ottaa sitä vastaan, koska pelkäsi ratkeavansa juomaan sen kerralla. Samalla hän kertoi saavansa viikoittain vahvistusta ratkaisulleen AA:sta.”

Taina Andreevin mukaan AA:han kuuluminen on amerikkalaisessa asenneilmastossa myönteinen ja hieno asia. Ihminen on tiedostanut ongelmansa ja tekee sille jotakin. AA:ssa käymisestä ei vaieta niin kuin Suomessa. Asiasta tietävät toiset ihmiset eivät ala miettiä, että AA:ssa käyvä opettaja ei voi olla hyvä ja miten hänet saisi viralta.

Ennakkoluulojen murtajana

Kampanjapäällikön työssään Taina Andreev haluaa vähentää ennakkoluuloja tukiasumista kohtaan. ”Hahmotan tehtäväni paljolti PR-työksi. Järjestän tapahtumia ja konsertteja, joissa voi tutustua pitkäaikaisasunnottomien auttamiseksi tehtävään työhön. Samalla myös erilaisissa elämäntilanteissa olevat ihmiset voivat tutustua toisiinsa. Käyn myös pitämässä performanssiluentoja, joilla pohditaan kodikkuutta ja kodittomuutta.” Työssä on voitettavana kahdenlaisia ongelmia. ”Useimmat eivät halua, että asunnottomat saisivat kodin heidän naapuristaan, vaikka hyvin tiedetään, että asunnon saaminen antaa turvaa, rauhoittaa ketä tahansa ja estää syrjäytymistä.” Toisaalta suomalaisilla pitkäaikaisasunnottomilla ei ole voimavaroja vaikuttaa tilanteeseensa aktiivisesti, he eivät nouse esiin eivätkä varsinkaan barrikadeille niin kuin Amerikassa tehdään.”

Ulla-Maija Vilmi

Seuraava numero 20.10.

kirkkojakoti@evl.fi

KUSTANTAJA Kustannus-Oy Kotimaa, Hietalahdenranta 13, 00180 Helsinki
JULKAISIJA Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, p. 158 111, faksi 158 288, www.kuopionseurakunnat.fi **TAITTO** Kotimaa-Yhtiöt
TOIMITUS Suokatu 22 B, 3. krs., avoinna ma–pe klo 8–16.
 Lahja Pyykönen, päätoimittaja, p. 040 484 8232,
 Ulla Remes, p. 040 484 8234,
 Hilikka Sipilä (osa-aikaeläkk.), p. 040 484 8236,
 Seija Rytönen, verkkoimittaja, p. 040 484 8514.

Kirkko ja koti

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti. 97. vuosikerta.

ILMOITUKSET Vappu Kuusiniemi, Kotimaa-Yhtiöt
 p. 014 619 824, 040 486 6726. vappu.kuusiniemi@kotimaa.fi
TILAUKSET Kuopion ulkopuolelle 20 € / vuosikerta
TOIMITUSNEUVOSTO Paavo Kaitokari, Hannu Koskelainen, Kirsi Leino, Pauli Kurkirinne, Marketta Rantama
JAKELU Suora Lähetys Oy, p. 2647 800
PAINOPAikka Lehtisepät Oy, Kuopio. **PAINOS** 54 800 kpl

Kallaveden seurakunnan vaalilautakunnan jäsenet Markku Lintu ja Tuula Karhunen arpoivat ehdokaslistoille järjestysnumeroita. Vasemmalla kirkkoherra Esko Konttinen, oikealla sihteeri Eija Räsänen.

Kirkon päättäjät uusiutuvat Kuopiossa

Seurakuntavaalien ehdokaslistat vahvistettiin viime perjantaina.

Luottamushenkilöstö uusiutuu eniten Tuomiokirkkoseurakunnassa ja Männistössä. Tuomiokirkkoseurakunnassa kirkkovaltuustoon pyrkii 32 uutta ehdokasta, vanhoja on seitsemän.

Alavan ja Kallaveden seurakunnissa uudet ja vanhat ovat liki tasan. Vähiten yli 60 -vuotiaita on Puijon seurakunnassa.

Nuoret vaikuttajat ovat lähteneet liikkeelle uudessa Järvi-Kuopion seurakunnassa. Heidän listallaan on neljä opiskelijaa.

Kallaveden seurakunnassa ehdokkaitten määrä on reippaasti lisääntynyt edellisistä vaaleista. Listoilla ovat nyt mukana myös Karttulan seurakunnan ehdokkaat.

Puoluelistoista uusimpana ovat perussuomalaiset Tuomiokirkkoseurakunnan, Män-

nistön, Kallaveden sekä Järvi-Kuopion listoilla.

Nuoria ehdokkaita on vähän. Alle 30 -vuotiaita on seurakuntaa kohden 4 -5, Kallaveden listoilla vain yksi.

Ammattien kirjo vaihtelee toimitusjohtajasta postinjakajaan, lääkäristä tuomariin ja kamreerista kodinhoitajaan. Onpa mukana yksi, joka ilmoittaa ammatikseen työtön.

Kuopion vaaliasetelmaa ei voi verrata neljän vuoden takaisin vaaleihin siksi, että Karttula liittyy Kallaveden seurakuntaan. Uutena seurakuntana syntyy Järvi-Kuopion seurakunta.

Pappeja ja julkikkia

Ehdokkaina seurakuntavaaleihin on myös julkisuudesta tunnettuja kuopiolaisia. Tuomiokirkkoseurakunnan listoilla ovat mm näyttelijä Auli Pouti-

ainen sekä hallitusammattilainen Jaakko Kekoni.

Yrittäjästä Upi Heinonen on Alavan listalla, Mikko Mäntyniemi Kallavedeltä, Anja Lappi-Hautamäki Männistössä. Taiteilija Pirjo Kartano on Järvi-Kuopion seurakunnan ehdokkaana.

Kallaveden seurakunnan päätöksissä ainakin teologia pysyy ruodussaan. Ehdolla ovat teologian tohtorit Seppo Karppinen ja Pekka Niiranen. Teologi on myös Hannele Nykänen, joka työskentelee koordinaattorina Setlementti Puijolassa.

Kuopion seurakuntien entinen diakoniajohtaja Heikki Eitakari pyrkii luottamushenkilöksi Männistössä. Eläkkeellä oleva kirkkoherra Teuvo Mononen on Puijon seurakunnan listoilla, samoin professori Juhani Laurinkari, teologi hänkin. Rehtori, pastori Ilkka Raninen

on Tuomiokirkkoseurakunnan ehdokkaana.

Median maailmasta listoilla ovat toimittajat Kirsi-Marja Myöhänen sekä Vesa Kärkkäinen.

Luottamushenkilöksi pyrkii ainoastaan yksi maahanmuuttaja, Barnabe Koko Kallaveden seurakunnasta.

Viime vaalien ääniharava Leena Koivisto Männistön seurakunnasta ei ole asettunut ehdolle.

Äänestysprosentti Kuopiossa neljä vuotta sitten oli 10,9.

Lahja Pyykönen

Seurakuntavaalit Kuopiossa isänpäivänä 14.11.

Ennakkoäänestys 1.-5. 11. Ennakkoäänestyspaikat myös kouluilla. Äänioikeutettuja ovat kaikki 16 vuotta täyttäneet seurakunnan jäsenet.

*Maarit Niskanen,
sosionomi ja pienen perheen
diakoniaopiskelijaäiti Kuopiosta*

Huippuasiantuntijuutta

"Tervetuloa Suomeen, Kuopioon, Kulttuuri-keskus Kompassiin ja seurakuntaan!"

Näin voisi toivottaa tervetulleeksi kaupunkiimme muuttavan uuden pakolaisen tai turvapaikanhakijan. Entäpä jos viranomaisen rinnalta löytyisi vielä vapaaehtoinen, joka haluaisi kulkea ensimmäisen vuoden muuttajan rinnalla – mitä se voisikaan tarkoittaa yhteyteen ja osallisuuteen pyrkivän ihmisen elämässä?

Osallistuin kirkon maahanmuuttaja seminaariin. Kuulin taitavia puheenvuoroja. Päivän parasta antia oli, että aluksi haastateltiin muuttamisen huippuasiantuntijaa, Charlesia.

Ei sorruttu tietämään puolesta. Charles tietää, mitä on kotoutua. Miten haastavaa

se voi olla. Millaisia rinnalla kulkijoita on matkalle tarvittu.

Istuin viime vuoden syys-lokakuussa kirjastolla järjestettävillä Mielenterveyspäivillä. Ohjelman sisältö puistattaa, vielä tänäänkin.

Arjen sujumisesta käytettiin 77 puheenvuoroa! Päivät olivat täynnä "huippuasiantuntijoiden" sydämen ääniä. Maratonpuhujina kansanedustajia, lääkäreitä, toimittajia, johtajia, kouluttajia, teologeja, professoreja, päälliköitä, esimiehiä, sihteereitä ja yksi piispakin. Kaikki "tiesivät" mielenterveyspotilaiden ja -kuntoutujien puolesta miten arki sujuu tai on sujumatta.

Nyt jonottamaan kirjaston rappusille! Pian on kirjastolla hienoja vieraita. Itse

arvostettu presidenttimme Tarja Halonen on päivien arvostettu "asiantuntijaluennoitsija".

Toivon kuitenkin, että joukosta löytyisi myös heitä, jotka tietävät mitä on elää todeksi sitä mistä toiset "luennoivat".

Minä olen nälkäinen! Minä palan halusta kuulla tulevaisuuden sosiaali-, terveys- ja diakoniatyön seminaareista asiantuntijaluennoitsijoina asunnottomia, vammaisia, masentuneita, nuoria jotka eivät saa koulupaikkaa, maahanmuuttajia, opiskelijoita, kansalaisaktiiveja, vapaaehtoisia ja työttömiä tai niitä, joille on löytynyt töitä.

Wille! Näytit esimerkkiä. Seisoit Charlesin rinnalla ja annoit puheenvuoron maahan muuttamisen huippuasiantuntijalle.

pääkirjoitus

Vallankahvasta kiinni

KUOPIOON ON TULOSSA mielenkiintoiset seurakuntavaalit.

Kirkkovaltuustoon ja seurakuntaneuvostoihin on ehdolle asettunut hyvällä tavalla "sekalainen seurakunta". Useissa seurakunnissa luottamushenkilöstö uusiutuu merkittävästi.

Ammattien kirjo sisältää moniosajia, eri alojen asiantuntijoita, eri-ikäisiä, työikäisiä erilaisista ammateista, mutta toki myös eläkkeellä olevia ja muutamia nuoria.

NUORIA KATSOTAAN näissä vaaleissa suurennuslasilla.

Vaalit ovat arvoitukselliset siksi, ettei kukaan tiedä, innostuvatko 16 -vuotiaat äänestämään. Mahdollisuus äänestää viedään nenän alle kun äänestyskopit tulevat myös kouluille.

Nuorten ehdokkuutta ei voi pitää itseisarvona. On ymmärrettävää, ettei nuori helposti asetu ehdolle. Varsinkaan jos hän ei vielä tiedä, onko Kuopio hänen tuleva kotikaupunkinsa, jonka asioihin hän pystyy neljän vuoden ajan sitoutumaan.

Edellisen vaalikauden kokemus on, että kun opiskeleva nuori muuttaa kesken kauden paikkakunnalta, motivaatio tulla kokoukseen toisesta kaupungista on pieni.

Ison organisaation päätöksenteko on hidasta. Siksi on tärkeää, että luottamushenkilöissä säilyy myös heitä, joilla on kokemusta ja pitkäjänteistä ajattelua jo edelliseltä vaalikaudelta.

LUOTTAMUSHENKILÖT OVAT paljon vartijoita eikä nyt puhuta vain rahasta.

Seurakuntaneuvostoissa linjataan toiminnan tulevaisuutta nyt kun rahasäkki vajenee. Kun Kuopion seurakunnillakin edessä ovat "seitsemän laihaa vuotta", toiminnan sisällön miettiminen on eurojen summaamista tärkeämpää.

Ilman seurakuntaa ja sen tarjoamia mahdollisuuksia tämä kaupunki olisi paljon köyhempi ja kylmempi.

LUOTTAMUSHENKILÖ EDUSTAA äänestäjää, ja päätöksistään hän on vastuussa äänestäjälleen.

Luottamushenkilö tuo päätöksentekoon seurakuntalaisen tahdon.

Käytä ääntäsi, luottamushenkilö nyt, jotta tiedämme, millä asialla olet. Käytä ääntäsi sitten jos sinut valitaan.

Vallankahvassa oleminen ei tarkoita mukavaa kahvihetkeä kokouksessa. Pelkkä hyväksyjän rooli ei riitä. Asioista perillä oleminen johtaa oikeaan aktiivisuuteen.

Valta on sillä, joka siihen tarttuu. Vastuullisesti.

Lahja Pyykönen

lahja.pyykonen@evl.fi

Anne Lepikko

Kansanlähetyksen lähetysjohtaja Timo Rämä pitää juhlapuheen Keskusseurakuntatalossa Pohjois-Savon Kansanlähetyksen 40 – vuotisjuhlassa 10.10. messun jälkeen.

Kansanlähetyks 40 vuotta

Pohjois-Savon Kansanlähetyksen 40 –vuotisjuhlaa vietetään Kuopiossa 9. –10. 10. Juhlaseminaari alkaa Keskusseurakuntatalossa lauantaina klo 15. Sunnuntain juhlamessussa klo 10 Tuomiokirkossa saarnaa rovasti Reijo Toivanen. Messun jälkeen juhla jatkuu Keskusseurakuntatalossa. Juhlapuheen pitää lähetysjohtaja Timo Rämä.

Neljä paria avioliittoon

Neljä paria vihitään avioliittoon Kal-

laveden kirkossa perheen sunnuntaina 10.10.klo 10. Jumalanpalveluksessa saarnaa Raili Rantanen. Kirkkokahvit sekä kutsuvieraille että kaikille kirkkovieraille.

Mistä päättää kirkolliskokous

Mistä kirkolliskokous keskustelee ja päättää. Kirkolliskokousedustaja Jari Kolehmainen puhuu aiheesta miesten saunaillassa keskiviikkona 13.10. klo 18 LatuRastin saunalla (Huvi-kummuntie 45).

Veteraaneille

Veteraaniseuroja järjestetään Keskusseurakuntatalossa Kuopiossa tiistaisin klo 13. Seuraavat seurat ovat 19.10., 16.11. sekä 14.12.

Valoa pimeyteen

Työikäinen, koetko itsesi yksinäiseksi. Syysleiri sinulle Penkereen leirikeskuksessa 19. – 21.11. Ilmoittautumiset 5.11. mennessä Kallaveden seurakunnan diakonia-toimistoihin puh. 040 4848 333 ma ja ke klo 9 – 10 sekä puh. 040 4848 332 ma ja to klo 9 – 10.

Lähetystyöstä kuvin ja käsitöin

- Kuvanäyttely lähetystyöstä Pyhän Johanneksen kirkolla 3. – 17.10. Kuvia eri lähetyskentiltä.
- Myyjäiset lauantaina 9.10. klo 10 – 12 Pyhän Johanneksen kirkolla. Leivonnaisia. käsitöitä ja kirjoja.

Perheen pyhäpäivä

Perheen pyhäpäivän vauvakirkko Puijon kirkossa sunnuntaina 10.10. klo 16. Kaikkien vauvojen ja lastenmielisten kirkkohetki.

Vanhuus ja Raamattu

Piispa Matti Sihvonon puhuu vanhuudesta Raamatun valossa keskiviikkona 13.10. Pyhän Johanneksen kirkolla Hyvän mielen päivässä. Päivä alkaa klo 11.

Joko jäit eläkkeelle?

Puijon seurakunnan vapaaehtoiset järjestävät iltapäivän tilaisuuksia vasta eläkkeelle jääneille. Keskiviikkona 20.10. klo 13 vapaata keskustelua. Musiikkia Esa Sihvonon. Keskiviikkona 3.11. klo 13 professori Matti Jantunen alustaa aiheesta Pyhästä voimaa. Tilaisuudet pidetään Puijon seurakuntakeskuksessa (Taivaanpankontie 3)

Mitä on narsismi?

Narsistien uhrien tuki ry: n hallituksen puheenjohtaja Taina Riipinen ja asianajaja Markku Salo johdattavat keskustelutilaisuuden narsismista maanantaina 11.10. klo 18 – 20 Yliopiston Snellmania –rakennuksessa, luentosalissa L 22 (Yliopistonranta 1 E).

Timo Hartikainen

Ero tuli, entäs nyt? Eroryhmä on yksi mahdollisuus selvittää kriisiä. Eroryhmiä on tarjolla myös avioero-perheen lapsille.

Eroryhmä alkaa

Siilinjärven seurakunta aloittaa ryhmän avio- tai avoeron kokeneille. Ryhmä kokoontuu viisi kertaa. Siinä käsitellään eroa kriisinä, jaetaan kokemuksia ja etsitään yhdessä ratkaisuja eteenpäin. Ensimmäinen kokoontuminen on keskiviikkona 17.11. klo 18 – 20. Ryhmään otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä 6 –8 henkilöä. Ilmoittautuminen perjantaihin 5.11. mennessä kirkkoherranvirastoon puh. 017 288 4600.

Eroryhmä lapsille

Petrosen seurakuntatalossa aloittaa eroryhmä 7 – 12 –vuotiaille lapsille. Ryhmä kokoontuu perjantaina 29.10. ja lauantaina 30.10. klo 10 – 16. Tiedustelut ja ilmoittautumiset 22.10. mennessä Mervi Hakkaraiselle puh. 0400 441 708. Hinta 10 euroa. Ryhmä on tarkoitettu lapsille, joiden vanhempien erosta on kulunut aikaa vähintään puoli vuotta.

Perinnön jakajat

Varatuomari Jyrki Sarkkinen kertoo perinnönjakoon ja testamentteihin liittyvistä asioista miesten saunaillassa perjantaina 15.10. klo 18. Sauna- ja takkailtaa vietetään Poukaman leirikeskuksessa. Iltapala neljä euroa.

Tämä hopeakalusto kuuluu sitten minulle! Miesten saunaillassa 15.10. klo 18 puhutaan perintöasioista.

Ilkka Niskanen/KuvaKotimaa

I o k k a v i n k i t

r.kolehmainen@dnainternet.net

- VB-valokuvakeskuksessa (Kuninkaank. 14–16) Leena Saraste: Kirjailijatar saalistaa 1.–31.10. ti, to, pe 11–17, ke 11–19, la-su 11–15.
- Kuopion kaupungintalon juhlasali (Tulliportink.31): Kuopion Saaristokadun siltataiteilijat. Luennoitsijana Intendentti, FM Marianna Huttunen, Kuopion taidemuseosta 7.10. klo 13–14.30; "Jorma Korpela – Kuopion Dostojevski", Emeritusprofessori Pekka Lilja luennoi 14.10. klo 13–14 (molemmat Ikään-tyvien yliopiston luentosarjaa).
- Galleria 12:ssa VALLS GoES WoNDeRLaNd: Tyko Elo, Pauliina Jokela ja Timo Kokko 28.9.–17.10. (ti, to, pe 11–16 ke 12–18 la-su 12–16).
- Galleria Carree (Kaup-pak.13): Elämästä ja eläimistä, Marja-Leena Pulkkinen 29.9.–17.10. ke, to 11–18, pe, la, su 11–16.

Hannu Miettinen

Pauno Pohjolaiselle kuvan tekeminen on hengen ja materian kohtaamista. Kuopion taidemuseossa Pohjolaisten näyttely jatkuu ensi helmikuulle asti.

- Kuopion Muotoiluakatemia, aula (Piispank.8): illusia Alkuräjähdyksestä yksisarvisiin Keramiikka- ja lasimuotoilun opiskelijatöiden näyttely 11.–28.10. ma–pe 8–16.
- Korttelimuseon näyttelysali: Savutuvan aikaan Savossa 11.6.–28.11.
- Kuopion taidemuseossa Pauno Pohjolaisten näyttely 24.9.2010–13.2.2011.
- Kuopion museo: Tositarina – välähdyksiä Kuopio-osta 7.5.2010–16.1.2011. Näyttelyssä tutustutaan Kuopioon kymmenen ih-

- misen tarinan ja muiston kautta, ti–pe 10–17, ke myös 17–19, la–su 11–17. Tositarina-näyttelyn opastukset ja luennot: Jorma Syrjäläinen, Män-nistö 1950–luku 13.10. klo 17–18. Opastus näyt-telyyn museon pääsymak-sulla ke 20.10. klo 17.
- Kuopion museon Torni: Muovia ja maria -näyt-tely kertoo 1960-luvun suomalaista muotoilusta 30.1.2011 asti. (Museo-kortilla kuuteen Kuopion museokohteeseen 12 e.)
- Kuopion Musiikkikeskus: Vanhusten päiväkonsertti 7.10. klo 13.
- Poika varjoisalta kujalta – Olavi Virta, Kuopion kaupunginorkesteria joh-taa Markku Johansson ja ikivihreitä sävelmiä tulkitsee baritoni Hannu Lehtonen 7.10. klo 19.
- Sinfoniasarja IV, Kuopi-on kaupunginorkesteri, Alberto Hold-Garrido, kapellimestari; Monica

- Groop, mezzosopraano 14.10. klo 19.
- Kuopion kaupunginte-atteri, Studio: Punainen pallo 7.10. klo 12.15 ja 9.10 klo 18.15.
- Kiviä taskussa, Studio: 8.10. klo 19.15 ja 9.10. klo 14.15; 15. ja 16.10. klo 19.15.
- Suuri näyttämö: Kilpako-sijat 8.10. klo19; 9.10. klo 14; 14., 15. ja 16.10. klo 19.
- Elonkorjuujuhla 9.10. klo 19 ja 15.10. klo 14.
- Kino Kuvakukko: Miesten vuoro (S) vielä tänään 6.10. klo 18.
- Finnkino: mm. Prinsessa (K11) ja Täällä Pohjantäh-den alla II (K13).
- Kuopion kaupunginkirjas-ton luentosalissa yleisö-luento, FT Kaija Vuorio: Niuvanniemen vaiheissa tiivistyy suomalaisen psy-kiatrian historia ke 13.10. klo 18.

Halpa ja tehokas Tekstaritupu

Kouluikäisten tuki-
puhelin Tekstaritupu
on osoittautunut tar-
peellisuutensa.

Mitä tehdä, kun mielessä pyörii kasvamiseen, seurusteluun tai uskoon liittyviä asioita, joita ei tohdi kysyä kavereilta, ei edes omilta vanhemmilta?

Vastaus voi löytyä Tekstaritupulta, kouluikäisille tarkoitettua tukipuhelimesta, joka auttaa ja tukee erilaisissa elämäntilanteissa. Tekstiviesteihin vastaavat seurakuntien nuorisotyöntekijät.

Toiminta sai alkunsa vuonna 2004 Helsingin seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönkeskus Snellusta. Kuopiossa Tupu aloitettiin vuonna 2007.

"Tukipuhelin on ensiapu, joka on osoittautunut tarpeelliseksi myös Kuopiossa. Tämä on halpa ja tehokas työmuoto, jolla voimme auttaa lapsia ja nuoria heidän omalla kielellään, tekstiviestillä, ja ohjata tarvittaessa eteenpäin, sanoo nuorisotyönohjaaja **Jukka Korhonen**, Kuopion Tekstaritupun organisoija.

Miten kasvaisin äkkiä aikuiseksi?

Vuosina 2007 -2008 Tupulle lähetettiin lähes tuhat kysymystä, viime vuoden saldo oli 463 kysymystä. Kysytyimmät aiheet liittyvät seksiin, kasvamiseen ja kouluun.

Tupu on avannut Korhoselle nuorten ajatusmaailmaa. Ainahan toinen sukupuoli on nuoria mie-

Helinä Schroderus

Nuorisotyönohjaaja Jukka Korhonen on löytänyt tukipuhelimesta uuden työmuodon, jolla voi aikuisena auttaa lapsia ja nuoria.

tityttänyt, uutta hänen mielestään on se, että seksi kiinnostaa yhä nuorempia.

"Aikuiseksi halutaan yhä nopeammin, aivan kuin lapsuuden ja nuoruuden yli voisi hypätä ja siirtyä suoraan isojen ihmisten maailmaan. "Usein työntekijät miettivät vastauksia tarkkaan, eikä kaikkiin kysymyksiin ole olemassakaan "oikeaa vastausta".

Joskus konsultoidaan sosiaalityöntekijää tai lääkäriä, ja nuori voidaan ohjata eteenpäin omalääkärille tai terveydenhoitajalle. Kun nuori on kokenut saaneensa avun pulmaan, tulee tekstiviestillä kiitoksiakin.

Myös "höpö" -kysymyksiin, kuten "onko joulupukki olemassa" tai "paljonko kello on" vastataan asial-

lisesti. Usein varsinainen kysymys seuraa sitten perässä. Myös aikuiset ovat pyytäneet muutaman kerran ohjeita, miten nuorten kanssa olisi toimittava.

Roope Korhosen, 15 ja **Emmi Lavin**, 16 mielestä tukipuhelin on hyvä. Molemmat pitävät tekstiviestiä helppona tapana kysyä asioita, sillä vanhempien kanssa ei aina pysty juttelemaan.

"On hyvä, että on turvallinen mahdollisuus kysyä kaikkea", sanoo Emmi.

"Voisin ohjata ystävän tai kaverinkin kysymään Tupulta neuvoa", Roope toteaa.

Pirjo Tiuhonen

Ohjattua rukousta keskelle arkea

Miten rukoilla keskellä arkea? Tähän tarjoaa apua ohjattu rukousviikko, kotiretriitti.

Viikkoon sisältyy joka-päiväinen puolen tunnin rukousmietiskely Raamatun tekstien äärellä sekä hengellinen ohjaus joka päivä.

Kotiretriitin osanottajat rukoilevat kodeissaan ja saapuvat rukousohjaukseen ohjaajan kanssa sovittuun paikkaan.

Kotiretriitissä rukoillaan joka päivä puoli tuntia.

Viikon ensimmäisenä ja viimeisenä iltana on yhteinen kokoontuminen.

Kuopion ev.lut. seurakuntien järjestämä kotiretriitti, ohjattu rukouksen viikko pidetään 23. – 30.11. Ohjaajina ovat sisar **Theresa Jezl**, rovasti **Raili Heikinheimo** sekä diakoniatyöntekijä **Sisko Laitinen**. Ensimmäinen kokoontuminen on tiistaina 23.11. klo 18. Viikon hinta on 40 euroa.

Yhteystiedot **Sisko Laitinen** puh. 040 4848 326 tai sisko.laitinen@evl.fi. Ilmoittautuminen 8.11. mennessä.

Helinä Schroderus

Kirkkoherraehdokkaat vaalisijoille Männistössä

Männistön seurakunnan kirkkoherran virkaan ensimmäiselle vaalisijalle on asetettu diakonijahtaja **Seppo Marjanen**. Toisella vaalisijalla on hiippakuntasihtööri teol. tri **Aulikki Mäkinen** ja kolmannella henkilöstöpäällikkö **Raili Pursiainen**.

Ylimääräisiksi ehdokkaiksi ovat

kelpoisia **Matti Pentikäinen**, **Jarkko Piippo**, **Mika Pulkkinen**, **Hillevi Seppä** sekä **Juha Välimäki**.

Kastarinen Tuomiokirkkoon

Tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvosto on valinnut kappalaiseksi seurakuntapastori **Lauri**

Kastarisen. Hän siirtyy Tuomio-kirkkoseurakuntaan Kallaveden seurakunnasta. Kappalaisen virkaan oli kahdeksan hakijaa.

Männistön seurakunnan ro-vastikuntapastori **Outi Pohjanen** on valittu Tyrvään seurakunnan kappalaiseksi. Hän siirtyy uuteen tehtäväänsä joulukuun alusta.

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO ESA-MATTI KOPONEN

Puijonkatu 26, III kerros puh. (017) 261 3370
Uudet hammasproteesit, pohjaukset ja korjaukset
LAATU- JA TYÖTAKUU

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO ANSSI SOININEN

Ma, ti, to, pe
Kuopio
Hapelähteenkatu 41
Ke klo 9-12
Siilinjärvi
Kasurilantie 13
Palvelukeskus Akuliina
Puh. (017) 462 1511

... ja hymysi huomataan

Seurakuntavaaliehdokas!

Ennen seurakuntavaaleja lehti ilmestyy loka-marraskuussa 20.10. (12.10.), 3.11. (26.10.) ja näihin tulee varaukset ja valmiit pdf-aineistot olla suluissa merkittyihin varaus- ja aineistopäiviin mennessä.

Ilmoituksen graafinen suunnittelu ja toteutus 60 €.

Puolen sivun ja koko sivun ilmoituksista myönnämme 30% alennuksen ja pienemmistäkin 25% alennuksen.

Kysy lisää Vappu Kuusiniemi
p. (014) 619 824, 040 486 6726

KOTIMAA-YHTIÖT ilmoitusmarkkinointi

Sururyhmä työikäisille

Läheisensä menettäneiden työikäisten sururyhmä maanantaisin 1.11., 8.11., 15.11., 29.11., 13.12. sekä 3.1. 2011 klo 17.30-19.00 Keskuseurakuntatalossa, Suokatu 22 (4. kerroksen kokoushuone).

Ryhmän ohjaajat ovat Liisa Julkunen sekä pastori Juha Välimäki puh. 040 4848 317.

Ilmoittautuminen 20.10. mennessä Sari Hyvärille puh. 040 4848 517.

Sururyhmä ikääntyneille

Läheisensä menettäneiden ikääntyneiden sururyhmä tiistaisin 9.11., 16.11., 23.11., 30.11., 7.12., 14.12. klo 13.00-14.30 Riistaveden seurakuntatalossa (Keskustie 2).

Ryhmän ohjaajat ovat vs. kirkkoherra Kirsi Leino sekä diakonissa Leena Vartiainen puh. 040 4848 443 (ma klo 9-11).

Ilmoittautuminen 15.10. mennessä Sari Hyvärille puh. 040 4848 517.

Ryhmien koko on kahdeksan henkilöä.

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT

www.kuopionseurakunnat.fi

Rukoilemme

Herra, en rukoile sinua siksi,
että pitäisit minut mielessäsi.
Sinä teet sen pyytämättäkin.
Rukoilen sinua, koska haluan pitää sinut minun
mielessäni.
Luulen, että se pitää minut ihmisenä.

Opeta minua pitämään myös toisia ihmisiä mielessäni.
Ystäviäni, vihollisiani, auttajiani, autettaviani.
Minusta tuntuu siltä, että mielessäni
voin kutsua luokseni kaikki ne ihmiset,
jotka ovat painaneet jälkensä minuun.
Ilman heitä ja ilman sinua en olisi oma itseni.
Aamen.

Martti Lindqvist

Lainasimme

"Osalle seurakuntalaisia riittää, että he ovat seurakunnan jäseniä, mutta niille, jotka haluavat kantaa vastuuta, tulee antaa siihen myös tilaisuus. Moni haluaisi antaa enemmän kuin tällä hetkellä on kysyntää."

Hallinto- ja kehitysjohdaja Päivi Nerg
Capitol 3/2010

"On olemassa ihmisjoukko, jolle sovituista aikatauluista kiinni pitäminen tuntuu mahdottomalta. Myöhästymisen selitykseksi he tarjoavat milloin mitäkin (teko)syytä, mutta jatkuvasti toistuessaan selitysten uskottavuus murenee. Myöhästely on suurta itsekkyyttä, joka ei ole pelkästään myöhästelijän ongelma. Omansa lisäksi he sotkevat muidenkin hommat."

Oppilaitospastori Panu Pohjolainen
www.kuopionseurakunnat/blogit

"Minä olen tavallinen syntinen luterikko. Olen lukenut raamattuni, käyn kirkossa ja Valamon luostarin hengellisissä palveluksissa. Hengellisytyeni on ehkä sitä, että ihmettelen, kuuntelen ja kyselen. On siis myös uskoa, että hyvää on olemassa, toivoa ja rakkautta. Kirkossa on hyvä olla."

Arkkiatri Arvo Ylppö
ET 15/2010

"Elämme isossa vääristymässä, jos kuvittelemme, että elämän merkitys on minussa itsessäni. En minä ole itseäni varten, vaan minä olen toisia varten. En minä keksi Jumalaa, vaan Jumala keksii minut. Ei elämän tarkoitus ole minussa itsessäni, vaan minun ulkopuolellani, läheisissäni ja Jumalassa."

Piispa Eero Huovinen
Eeva lokakuu 2010

viikon vastaaja

Kirjoissa tapaa uusia ihmisiä

Ensi sunnuntaina vietetään suomalaisen kirjallisuuden ja kansalliskirjailijamme Aleksis Kiven päivää. Informaatikko **Päivi Savinainen** Kuopion pääkirjastosta pitää tärkeänä, että kirjastot palvelevat monipuolisesti asiakkaita. Pino kirjoja on menossa asiakasesittelyyn.

Miten kirjastoissa näkyy Suomalaisen kirjallisuuden päivä?

"Vietämme vanhusten viikkoa ja kirjallisuusviikkoa yhdessä kirja- ja vanhustenviikon näyttelyn merkeissä. Maanantaina oli lukija esittelemässä mielikirjojaan."

Arvostavatko nuoret Aleksis Kiveä? Mitä lukeminen antaa?

"Kouluissa nuoret tustuvat Kiven teksteihin. Seitsemän veljestä puhuttelee tämänkin päivän nuoria ja kirjan teema on ajaton. Tiedon lisäksi lukeminen parantaa kieltä ja siten helpottaa kommunikointia. Kirjoissa tapaa ihmisiä, joita ei muuten tapaisi."

Mitä kirjastot tarjoavat lainaamisen lisäksi?

"Meillä toimii kolme kirjallisuuspiiriä, runopiiri, lapsille on satutunteja. Pidämme opetustunteja opiskelijoille. Esittelemme kirjallisuutta näyttelyiden avulla ja toteutamme erilaisia teemaviikkoja. Käymme esittelemässä uutuuskirjoja järjestöille. Tehtävämme on avata sisältöä ja tarjota tietoa. Henkilökohtainen asiakas-

palvelu on tärkeätä."

Ovatko kirjastopalvelut Suomessa korkeatasoisia?

"Ovat ja lainausmäärät suuria moniin muihin maihin verrattessa. Suomessa laki turvaa kaikille peruspalvelut ja sivistykselliset perusoikeudet varallisuudesta riippumatta, kuten koulun ja kirjaston."

Miten kirjat hankitaan?

"Saamme ennakkolistan uutuuksista, joista valitsemme. Asiakkaatkin voivat esittää toiveita. Kirjojen hinnat ovat nousussa ja määrärahat pienenevät, mutta pyrimme säilyttämään tietyn tason."

Vilkastuuko lainaaminen syksyllä? Miten pitkä lainausaika on?

"Kyllä ja kirjastokortteja opiskelijoille kirjoitetaan valtavasti. Kuopiolaiset ovat yleensäkin aktiivisia lainaajia. Lainausaika on neljä viikkoa. Viikoksi voi lainata uutuuskirjoja, joille voi olla jopa yli 150 varausta."

"Oletko aina ollut kirjoista kiinnostunut? Mitä kirjoja luet?"

"Leikin jo lapsena kirjastoa ja kesäisin maalle vein ainakin 50 kirjaa. Työni puolesta luen paljon erilaista kirjallisuutta. Suomalaiset naiskirjailijat kiinnostavat."

*Teksti ja kuva
Hilkka Sipilä*

viikon valinta

Mustien vuosien varjot

Sirpa Kähkösen isoisän paperit ja muistokirja vaativat häntä kirjoittamaan Vihan ja rakkauden liekit. Hän tunsi olevansa sen velkaa ukilleen, josta kirjassa on lämpimiä muistoja. Ukki kuoli, kun Sirpa oli menossa ensimmäiselle luokalle kouluun.

Lauri Tuomainen oli syntynyt 1904. Työläiskodin poika sai kasvatavaa seuraa tohtori Forsténin pojasta. Tohtorin sydämenasia oli lasten terveydestä huolehtiminen. Kun tohtori kuoli, perhe muutti pois ja Lauri löysi entiset kaverinsa.

Kasarmikaupungissa pojat seurasivat venäläissotilaita marssien. Puna-vankileirien tilannetta tarkkailtiin piikkilankojen takaa.

Miesten töihin Lauri oppi 14–15-vuotiaana sukulaistalossa äidin kuoleman jälkeen. Isä oli Hennalassa.

Sorilaspalveluksen jälkeen työmaalla sattuneen kahnauksen jäl-

keen Lauri päätti lähteä niiltä jalsijoiltaan Venäjälle. Punaupseerikoulutusaika kesäleireineen jäi taakse, kun Lauri karkasi kotiin. Myöhemmin hän oppi, ettei Tammissaari ole mikään kommunistien lepokoti.

Vangit olivat kuin yhtä perhettä. Vangeilla oli numeronsa, vartijoilla ja muulla henkilökunnalla pilkanimensä. Ruumiillinen kuritus oli mielivaltaista. Vesileipärangaistuksen aikanakin piti tehdä töitä. Vangit ryhtyivät yhdessä syömälakkoon. Se johti pakkoruokintaan. Jos ei letku mennyt nieluun, se työnnettiin sieraimen kautta sisään.

Sirpa Kähkönen:
Vihan ja rakkauden liekit,
287 s., 34 e., Otava 2010.

Eino on lyttin näköinen

Eino Leinon tuotannossa heijastuu lapsuuden ympäristö, **Esko Piippo** kirjoittaa kolmannessa Leino-kirjassaan. Keinuu, keinu Eino Leino – Lapsuus- ja nuoruustarinat – on vahvaa historiaa.

Runoilijan lapsuus koti Hövelö oli komea torpasta rakennettu seitsemän huoneen talo. Piikoja ja työmiehiä tarvittiin tilan hoitoon, karjaa oli 15–20 päättä. Antti-isä oli maanmittari, ja työ vei hänet kauas pohjoiseen. Tuloja saatiin myös tervanmyynnistä. Sisaruksista saattoi olla viisikin opiskelemissa samaan aikaan eri paikkakunnilla.

Koti oli tasapainoinen, mutta velat painoivat. Myöhemmin isä sairasteli ja äitikin uupui. Joillakin sisaruksilla oli henkisiä ongelmia ja

Olga pysyvästi mieleltään häiriintynyt.

Einoa vaivasi kodin velkaisuus ja pelko, ettei hän nuorimpana pääsisi kouluun. Perheen yhteisyyttä kuvaa se, että rahaa annettiin ja lainattiin sille joka kipeimmin tarvitsi.

Katovuodet olivat ankarat Paltaniemelläkin. Piipon kertomukset kyläläisistä näyttäivät kuinka elämänmyönteisessä ympäristössä Eino eli. Postin kulusta ja Posti-Stiinasta syntyi komeaa tarinaa. Einolla oli koirat, ja luonto herkisti hänet tarkkailijaksi. Peilikuvansa katsoessaan hän vastasi utelijoille: Eino on lyttin näköinen.

Eino kävi kotikoulua ja ensimmäinen koulukaupunki oli Kajaani. Ylioppilaaksi hän kirjoitti Hämeenlinnan lyseossa.

Esko Piippo:
Keinu, keinu Eino Leino,
309 s., 32 e., Edico Oy 2010.

Ritva Kolehmainen

Liisalle ja Pentille kävi lopulta hyvin. Solmut aukenivat, kun asioista vihdoinkin puhuttiin. Näyttelijöinä Eija Vilpas ja Jarmo Mäkinen.

Rakastatko vielä?

Yhä edelleen, vuosikymmenten jälkeenkin?

Parisuhteen karikkokohtia pohdittiin viime sunnuntaina Kuopion Tuomiokirkossa esitetyssä näytelmässä *Rakastatko vielä?*

Kaikki se kestää

Päähenkilöt Liisa ja Pentti viettivät hopeahääpäiväänsä ja sen kunniaksi tekivät retken viikkikirkkoonsa. Häitä ja menneitä vuosia muistella pulpahtelivat esiin myös parisuhteen karikkokohtat: miehen puhumattomuus, vaimon liiallinenkin puhuminen, anopin sekaantumisen jokaiseen mahdolliseen asiaan ja erimielisyydet lastenkasvatusasioissa.

"Sitä on ennen totuttu ajatella, että papin aamenella pörkitään pitkälle ja luonto hoitaa loput. Mutta eihän se niin mene, parisuhteessa täytyy keskustella", Liisa paasasi Pentille.

"Vihkikaavassa sanotaan rakkaudesta, että kaikki se kestää. Ja minä olen todellakin joutunut kestämään!"

Pentin mukaan taas asioista on turha jauhaa ja Liisa puhuu muutenkin aivan liikaa.

Kuulostaako tutulta?

Herätti ajattelemaan

Eija Vilppaan ja Jarmo Mäkinen esittämä näytelmä sai yleisön tyrskähtelemään naurusta ja nyökytelemään päätään. Liisan ja Pentin ongelmat taitavat olla aika lailla tuttuja lähes jokaisessa parisuhteessa.

Kaino ja Pekka Rissanen olivat tulleet Lapinlahdelta saakka katsomaan esitystä.

"Näytelmä ampui ehkä vähän yli, mutta samanlaisten asioiden kanssa mekin olemme painiskelleet."

Kaino arveli, että kärjistämisellä

oli tarkoitus herätellä ihmisiä miettimään omaa käyttäytymistään parisuhteessa.

Rissaset pystyivät sikäläkin samastumaan näytelmään, että myös heille koittaa pian hopeahääpäivä.

"Nuorin lapsi on enää kotona, muut ovat lentäneet pesästä."

"Monille lasten lähtö voi olla kriisin paikka. En itse koe sitä mitenkään pelottavaksi vaiheeksi, asioita vaan on katsottava uudesta näkövinkkelistä", Kaino Rissanen pohti.

Ongelmien kasautuessa Rissaset rohkaisevat kääntymään asiantuntijoiden puoleen.

"Me olemme saaneet apua seurakunnan perheasiain neuvottelukeskuksesta. Nuorempina kävimme myös avioliittoleireillä ja saimme sieltä työkaluja parisuhteen lujittamiseen."

Eija Tuononen oli tullut kirkkoon pienen Henri-vauvansa kanssa.

"Mies jäi kotiin kahden muun lapsen kanssa, mutta välitän näytelmän terveiset hänellekin", Tuononen nauroi.

"Olen ollut vasta neljä vuotta naimisissa, mutta tunnistin erittäin hyvin Liisan ja Pentin ongelmat."

Tuononen jäi miettimään parisuhteessa niin kovin tärkeää toisen huomioimista.

"Ei kannata aina vain odottaa toiselta huomioimista, vaan harrastaa sitä myös itse."

Heli Haring
Kuvat: Helinä Schroderus

Näytelmän teema kiinnosti Kaino ja Pekka Rissasta niin paljon, että he lähtivät Lapinlahdelta Kuopion Tuomiokirkkoon.

Usko pois. askel

Tilaa: www.kotimaa-yhtiöt/tilaukset

KOTIMAA-YHTIÖT

Lämpimät
KIITOKSENI
muistamisesta siirtyessäni
viettämään eläkepäiviä
Raija Tuovinen

Näkymätön mies

Miesten kristillinen suur tapahtuma
Kuopio-hallissa lauantaina 23.10 klo 10-18.

- kenraali Gustav Hägglund
- jääkiekkovalmentaja Hannu Kapanen
- muusikko Mikko Kuustonen
- kansanedustaja Seppo Kääriäinen
- näyttelijä-ohjaaja Arto Myllärinen
- piispa Wille Riekkinen

Messu klo 18. Piispa Matti Sihvonen saarnaa.

Lisätietoja antavat:

Jouko Kauhanen, päätoimikunnan sihteeri puh. 050 577 3780
Anita Kröger, Kuopion ev.lut. seurakunnat puh. 040 484 8231

"Siunattu on se mies, joka luottaa Herraan."

www.miestavakevampi.fi
www.kuopionseurakunnat.fi

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT

Sinua kutsutaan

Seurakuntien lähimmäispalvelun peruskurssille
Inkilänmäen seurakuntatalolla 29.-31.10.2010

LÄHIMMÄISPALVELU ON

- tavallisten ihmisten taidoin tehtävää auttamista, tukemista ja kuuntelua
- osallistumista seurakunnan toimintaan

KOULUTUS ANTAA VALMIUKSIA

- ihmisen kohtaamiseen
- vaikeassa elämäntilanteessa olevan tukemiseen
- oman henkisen ja hengellisen kasvun kehittämiseen
- mahdollisuuden toimia lähimmäispalvelussa
- mahdollisuuden jatkokoulutukseen, työnohjaukseen ja virkistykseen

Ilmoittautuminen kurssille 11.10. mennessä

Katri Kunnakselle p. 040 4848 464.

Kaikki ilmoittautuneet haastatellaan.

Lisätietoja antavat diakoniatyöntekijät

Varpu Ylhäinen p. 040 4848 255 ja Mari Mertanen p. 040 4848 406.

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT

www.kuopionseurakunnat.fi

Luonnontieteen tohtorista tuli pappi. Vastaukset perimmäisiin kysymyksiin löytyivät uskon tieltä.

Löysin takana olevan vaikut

Juha Määttä oli tiedemaailmassa kuin kotonaan. Niin hän on pappinakin.

Kajaanilaispojalle luonto oli elämä. Ei niin, että hän olisi ihaillut kukkia ja heinänkorsia tai havainnoinut lintuja.

Ehei, kymmenvuotias mietti sitä, miten elämä toimii. Poikanen oli loputtoman kiinnostunut. Hän luki alan tietokirjallisuutta ja biologiaan suuntautuminen koulun jälkeen oli selkeä suunta.

Sitten nousi seinä vastaan

Kiinnostus perinnöllisyystieteeseen, molekyyliihin, soluihin ja DNA -tutkimukseen veivät opiskelemaan ja sen myötä töihin laboratorion koeputkien pariin. Tieteellisen tutkimisen maailmassa nuorukainen oli kotonaan.

Mutta tiedon myötä peruskysymys vain syveni. Mitä on kaiken takana? Miten kaikkea luonnon monimuotoisuutta säädellään?

"Kun syvennyin geenien toimintaan, ymmärsin, että tutkimus on riippuvainen menetelmistä.

Luonnontieteen tutkimusmene-

telmien avulla pystymme saamaan paljon hyödyllistä tietoa, mutta minua eniten kiinnostavien, elämän säätelyn perimmäisten mekanismien selvittäminen näytti mahdottomalta."

Nuorella opiskelijalla tuli seinä vastaan. "Haluanko käyttää elämäni tähän? Ei minusta taida tutkijaa tulla."

Jumalaa hän ei ollut koskaan ajatellutkaan.

Jumala puhui Raamatussa

Mitä sanaa siitä yöstä käyttäisi?

Käännekohta tai uusi alku. Juha Määttä kutsuu tienristeystä uskoontuloksi.

Hän oli saanut kaveriltaan Uuden Testamentin, kirjan, jota hän oli lukenut koulussa ja rippikoulussa pakollisten läksyjen verran.

Yö kului kirjaa lukiessa ja 22-vuotias nuori mies oli ihmeissään. "Niin kuin tämä olisi kirjoitettu minulle."

Hän aloitti efesolaiskirjeestä, luki Pietarin kalansaaliista, Jeesuksen opetuksista järven rannalla ja Jee-

suksen välittämästä rakkaudesta.

Nuorukainen laskeutui polvilleen niin kuin Pietari. Niin kuin opetuslapset hän yön tunteina totesi: tuota Jeesusta kannattaa seurata.

Raamatun kautta oli avautunut uusi tie. Jumala puhuu sanan kautta. Jumala antaa anteeksi. Sen tajuminen oli huippuhetki.

"Olin kuin pikkuvauva, sillä en ymmärtänyt uskonasioista mitään." Seurakunta ja nuorten aikuisten toiminta viittoivat lapsukaiselle tietä. "Raamatusta tuli rakas, ja opiskelin sitä innolla."

Elämäntehtäväni on toisaalla

Mutta tuo yö ei sulkenut tutkijan tietä lopullisesti puomin taakse.

Määttä teki tutkimustöitä Helsingin yliopistossa ja myöhemmin Helsingin työterveyslaitoksella vielä yhteensä yli 10 vuotta. Hän väitteli tohtoriksi Kuopion yliopiston toksikologian laitokselta aiheenaan puupölyjen terveysvaikutukset.

"Sovin tutkimustyöhön, mutta tajusin sen, että elämäntehtäväni

olisi muualla. Ja olinhan jo löytänyt vastauksen perimmäisiin kysymyksiini – niihin, joihin olin etsinyt vastausta luonnontieteistä."

"Olin löytänyt kaiken takana olevan vaikuttajan."

Tiede ja usko oppivat toisiltaan

Määttä ei halua lyödä kiilaa tieteen ja uskon välille. Tutkijanvaiheistaan hän on iloinen ja kiitollinen. "Tärvitsin ne."

Hän ei halua lukkiutua vastakainasetteluihin. Päinvastoin. Uusi näkökulma asioihin lisäsi arvostusta myös tieteen saavutuksiin. "Kun lähestymme tieteen tuloksia avoimin silmin, voimme kysyä, mitä meillä on toisillemme annettavaa, mistä opittavaa."

"Uskon maailman voi ajatella pitävän tieteenkin sisällään." Juha Määttä piirtää kaksi ympyrää, joista uskon ympyrä on uloimpana.

"Usko antaa uuden, laajemman ulottuvuuden, eivätkä kysymykset rajoitu tiettyihin ajattelun malleihin. Eikä usko ole vain tietämistä."

"Tieteellä taas on selkeät rajat. Kansainvälisessä tieteellisessä keskustelussa ei voi keskustella uskonollisella sanastolla."

Tiedemies mietti aikansa sitä, olisiko hänestä paimeneksi. Nyt on sen aika. Viime vuonna Määttä vihittiin papiksi Mikkelin tuomiorikossa.

"Motivaatio on kohdallaan, ja olen oikealla paikallani", sanoo Lemmin seurakunnan kautta Kallaveden pastoriksi asettunut ja perheen kanssa kuopiolaistunut Määttä.

Evangeliumin vapauttavan sanoman vieminen ihmisille on hänelle huippuhomma.

Ei tarvitse päteä, ei yrittää

"Evangeliumi vapauttaa ihmisen. Jumala antaa anteeksi, Jeesuksen kautta hän on tehnyt ihmisen kelloviseksi. Ei tarvitse päteä, ei miellyttää, ei kysyä sitä, riitänkö Jumalalle, yrittää ansaita pelastusta."

Paimenen työssä Määttä kokee olevansa aitiopaikalla näkemässä, miten ihmeitä tekevä Jumala toimii.

Timo Hartikainen

Kompuroineelle jäi armo

"Ei ole niin pahaa paikkaa, hyvät veljet, että elämänsä kannattaisi lopettaa tai luopua toivosta."

Taiteilija **Arto Myllärinen** on mukana Miestä väkevämpi -tapahtumassa Kuopio-hallissa lauantaina 23.10.

Hänen käsikirjoittamansa, ohjaamansa ja esittämänsä monologinäytelmä Korjaussarja kertoo miesten ankarasta painista elämän kanssa.

Miehet etsivät elämisen riemua, rakkautta ja nautintoja. Myllärinen omat tekstit ovat saaneet lisämaustetta Erkki Lemisen, Tapio Nousiaisen ja Aleksis Kiven kirjaamista aatoksista.

"Monologini nousee tarpeesta puhua äärimmäisen suoraan, rohkeasti ja totuudellisesti kiipeistä asioista: erosta, yksinäisyydestä, hylätyksi tulemisen pelosta, pettymyksestä itsen ja itsepetoksesta", Arto Myllärinen kuvailee.

Kuopiossa nähtävä esitys ei ole täysimittainen, vaan se koostuu kolmesta muun ohjelman väliin sijoitetusta noin vartin osiosta.

Työnarkomanian maastoissa

"Miehen korjaussarjassa on sekä amoria että huumoria. Pyrin siihen, ettei katsomosta löydy nauramattomia tai kuivia silmiä. Kerron alitajuisesti myös omasta matkastani miehenä", 52-vuotias Arto Myllärinen selvittää.

Millainen matkasi on ollut?

"Huikaisevan värikäs! Olin ujo lappeenrantalainen maalaispoika, joka päätyi rippikouluherätyksen kautta Helsinkiin raamattukouluun ja nuorisohjaajaksi", Arto aloittaa tarinansa.

Hän työskenteli koulukodissa, kriminaali-huollossa, nuorisopsykiatrisilla osastoilla, nuorisotyössä ja kirkon viroissa. Ura meni uusiksi, kun ohjaaja ja näyttelijä, professori Paavo Liski (1939–2005) pyysi työtoverikseen.

"Paavo sanoi, että sinun leiviskäsi on myös teatterin maailmassa."

Kaksikko kolusi 20 vuotta läpi suomalaisia teattereita. Toinen ohjasi vuoroin toista. Myllärinen on tehnyt parisataa näytelmää, monet niistä kirkollisille tahoille.

"Vauhtini oli välillä hengästyttävä. Liikun liian pitkään työnarkomanian maastoissa. Nyt yritän mennä eteenpäin pienemmällä liekillä. Josko sitä olisi jo oppinut etenemään vähän levollisemmin..."

Armonmakuista meininkiä

Arto Myllärisellä on takanaan taloudellisia ja henkilökohtaisia konkurssseja, kivulias avioero ja läheisten kuolemia, voittoja ja tappioita. "Paljon naurua ja syvää itkua – myös selvin päin."

"Olen joutunut katsomaan pelimerkkini uudestaan. Elämäni on ollut hyvä, vaikka siihen on mahtunut valtavasti myös kipua, ahdistusta ja masennusta. Toivo ja ilo eivät ole suostuneet kuolemaan. Joskus on kyllä menty kolin alta ja mietitty, miten tästä selvitään."

"Koen olevani armahdettu mies. Jumala on auttanut: olen pudonnut joka kerta jaloilleni ja jaksanut elää eteenpäin."

Miehen korjaussarja onkin "armonmakuista meininkiä".

"Kokemukseni on, ettei elämässään kompuroineelle miehelle jää muuta kuin armo – jos rehellisiä ollaan", Myllärinen summaa sen mitä on oppinut kantapään kautta käydyssä koulussa.

Hän on huomannut, että moni ajattelee rahaa olevan tärkein turvallisuuden ja onnellisuuden lähde. Ahneuden kulttuuri sokaisee. Ihminen ei enää ymmärrä, etteivät materia ja mammona meitä mihinkään pelasta.

"Minulta meni mammona alta. Tavallaan se voi olla vapauttavaakin, sillä lopulta niin käy jokaiselle. Luopumista voi olla hyvä harjoitella jo matkalla."

Ei hengellistä humppaa

Miehen korjaussarjan kehittelijän mielestä ihmisen kannattaa keskittyä siihen päivään, jota saa elää. Hän yrittää muistaa kiittää joka aamu siitä, että heräsi hengissä.

"Ehkä voin tänään kohdata eilistä paremmin naisystäväni, entisen vaimoni ja läheiseni. Huomisesta emme tiedä, vaikka toki me suunnittelemme ja unelmoimme. Minullakin on taas unelmia."

"Menneisyys on usein kuin syntijärvi. Sieltä ei saa kuin kuolleita kaloja. Moni veli on juuttunut vuosikausiksi baarinkulmaan funtsimaan sitä kun eukko lähti."

"Menneisiin mokiin ja synteihin uppoamisen sijasta suosittelen armopöytästä astumista niille, jotka miettivät mennäkö kapakkaan, hirteen vai ehtoollispöytästä."

Kristitylle kuuluu syvä tulevaisuuden toivo, Myllärinen korostaa. Tästä elämästä selviäminen ei perustu omaan osaamiseemme vaan armolliseen Jumalaan.

"Meitä kutsutaan rohkaisemaan mielemme ja heittäytymään uskon ja toivon varaan. Optimisti näkee tunnelin päässä valoa, mutta pessimisti näkee siellä vain päälleen jyräävän junan valot."

"Jumala lähetti meille konkreettista apua eikä mitään hengellistä humppaa – Jeesuksen."

"Kaikki on jo tehty, kaikki on jo valmista, kaikki on jo sovitettu. 'Tule ja seuraa minua.' Jeesus ei välttämättä vie minua sinne, minne itse tahdon, vaan sille reitille, joka minun on kuljettava. Ei ole mitään hätää."

Janne Villa

Pekka Kaskinen

"Luovan ihmisen on pakko ottaa riskejä, mutta kaikkia riskejä ei kyllä olisi kannattanut ottaa", tunnustaa taiteilija Arto Myllärinen.

ttajan

"Elämässä ei ole kyse sattumista. Jumala johdattaa, suojelee ja varjelee." Oman tiensä kokemuksella hän sanoo, miten luottamus Jumalaan ja hänen huolenpitoonsa päivä päivältä kasvaa.

"Uskonelämä ei ole yksityisyri-tys. Tarvitsemme paitsi Jumalaa, myös toisia ihmisiä." Ennen papiksi valmistumisestaan Määttä oli mukana monissa seurakunnan vapaaehtois-tehtävissä, kuten talkoolaisena ja pyhäkoulunopettajana - ja siinä on hänen näkynsä edelleen. "Se on avain, jolla pääsee seurakuntaan mukaan."

"Itse tekemällä pääsee jakamaan ja näkemään sitä, miten Jumala toimii. Kun seurakunnan toiminnassa on elävästi mukana, siitä saa eniten itsekkin. Seurakunta voi olla paikka, jossa on hyvä olla."

"Seurakunnassa on erilaisia ja eri-ikäisiä ihmisiä. Jumalalle jokainen on yhtä tärkeä."

Lahja Pyykönen

Miestä väkevämpi

Miesten kristillinen suur tapahtuma
Kuopio – hallissa lauantaina 23.10.
klo 10 – 18.

Näkymisen ilosta ja kivusta puhuvat
klo 13:
kenraali Gustav Hägglund
kansanedustaja Seppo Kääriäinen
jääkiekkovalmentaja Hannu Kapanen

Mikko Kuustosen konsertti klo 16.30

www.miestavakevampi.fi

SUOMEN
MUOTOKIVI

**HAUTAKIVET SUORAAN
TEHTAANLIIKKEESTÄ.**

Meiltä myös graniitti-, marmori- ja kvartsitasot keittiöihin,
kylpyhuoneisiin ja kodinhoitotiloihin.

Pohjolankatu 1, Kuopio, puh. 0440 343 543

www.muotokivi.fi, muotokivi@muotokivi.fi

PERUNKIRJOITUKSET

testamentit, veroilmoitukset, kauppakirjat ym.
asiakirjat ammattitaidolla joustavin maksuehdoin.

Kuopion Invalidit ry

Suokatu 36 A, II krs., Kuopio, puh. 044 55 44 047

Perunkirjoitukset

Luotettavasti – asiakasystävällisin hinnoin

Tilisara, Tapionkatu 5-9, Kuopio

046-892 1422

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

esim. perusmuotoinen avioehto, testamentti,
perunkirjoitus 200-300 € + kulut + alv 22 %

Asianajotoimisto Kalevi PitkänenOy

Puistokatu 6, 70110 Kuopio, puh. 017-282 2211
faksi 017-282 3101, www.kalevipitkanen.com,
aatsto@kalevipitkanen.com

*Suru on
hitaasti vaalenevia varjoja...*

**Hautaus toimisto
J. NURRO OY**

Kauppakatu 55-57 KUOPIO Puh. 017-2613065, 040 5056287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

**ASIANAJOTOIMISTO
KOLARI&CO.OY**

Seppo Kolari, Eero Heikinheimo, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko

Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

*Pesu
Leenat oy*

**Pesulapalveluita
laadukkaasti
yrityksille ja yksityisille**

Jäniksenpolku 31, Kettulanlahti KUOPIO

017 369 0700

Ahertajankatu 3 Minna Canthin katu 58
78850 Varkaus 70100 Kuopio
p. 017 369 0700

**Verenpainetta, rintakipua,
verenkierto- tai
erektiohäiriöitä?**

Lääkärintutkimus ja verisuonten kunnan
määrittäminen uudella tutkimusmenetelmällä.

Hinta 185 euroa, josta
Kela-korvaus n. 80 euroa

**PUIJONLAAKSON
LÄÄKÄRIKESKUS**

Kiekkotie 2, KUOPIO. Puh.(017) 282 8244
www.puijonlaaksonlaakarikeskus.fi

Joustava valtimo

Seinämuutosten
jäykistävä valtimo

seurakunnissa t

Tuomiokirkko

Tuomiokirkko avoinna tutustumista ja hiljentymistä varten klo 10-15, lisäksi perjantaina 18-23.
p. 040 4848 256
Viikkomessu ke 6.10. klo 19. Ilpo Rannankari.
Perjantaimessu pe 8.10. klo 19.
Urkutuokio la 9.10. klo 15.
Messu su 10.10. klo 10. saarna Reijo Toivanen, liturgia Tarja Särenevirta, kanttorina Anu Pulkkinen ja urkurina Eero Väättäinen. Tuomiokirkon psalmikuoro. Pohjois-Savon Kansanlähetys 40 vuotta.
Kansainvälinen jumalanpalvelus su 10.10. klo 14 kappelissa.
Urkukonsertti ma 11.10. klo 19. Jaana Ikonen, urut.
Viikkomessu ke 13.10. klo 19. Olli Viitanieniemi.
Perjantaimessu pe 15.10. klo 19.
Urkutuokio la 16.10. klo 15.
Messu su 17.10. klo 10. saarna Liisa Penttinen, liturgia Satu Karjalainen, kanttorina Pertti Rusanen ja urkurina Anu Pulkkinen.
Vastuuviikon viikkomessu ke 20.10. klo 19. Liisa Penttinen. Ilta teet kirkossa.

**KESKUSSEURAKUNTATALO
Suokatu 22**

Seurakuntamestarit
p. 040 4848 259
”40 vuotta lähetystyksen asialla” la 9.10. klo 14. Pohjois-Savon Ev.lut. Kansanlähetystyksen 40-vuotisjuhlaseminaari, Pentti Rissanen, Lea Pihkala, Mika Tuovinen ja Jouko Kauhanen.
Juhlalounas ja Pohjois-Savon Ev.lut. Kansanlähetystyksen 40 vuotisjuhla su 10.10. klo 12. lähetysjohtaja Timo Rämä, Reijo Toivanen, Hilja Väisänen ja Jouko Kauhanen.
Lähimmäispalvelijoiden kuukausitapaaminen ma 11.10. klo 16. kerho huone Samulissa. Hoitokärsimys, filosofian tohtori Kaija Toivanen.
Eläkeläisten virkistyspäivä ke 13.10. klo 11. Raamattutunti ”Usko ja epäusko”, Liisa Penttinen. Ilta päivällä ”Matka Sambesi-joella” Kalle Syrjä. Kuopion Marttayhdistyksen myyjäiset klo 13. Tuotto osittain lähetystyölle.
Veteraaniseurat ti 19.10. klo 13 kahviossa.
Raamattupiiri ti 19.10. klo 17.30. Olli Viitanieniemi, kerho huone Aaron, Suokatu 22 C.

**INKILÄNMÄEN
SEURAKUNTATALO
Inkiläntie 7**

Emäntä p. 040 4848 269
Eläkeläisten virkistyspäivä ke 6.10. klo 11. ”Jumalan sanansaattajat” pastori Tarja Särenevirta, lounas (6 euroa).
Messu su 10.10. klo 12. saarna Olli Viitanieniemi, liturgia Tarja Särenevirta, kanttorina Anu Pulkkinen, Tuomiokirkon psalmikuoro.
Inkilänmäen palvelupiiri ke 13.10. klo 13. Harjulan sairaalavierailu. Lähtö seurakuntatalolta Inkiläntie 7 klo 12.30.
Raamattupiiri ti 19.10. klo 17.30. Liisa Penttinen.
Eläkeläisten virkistyspäivä ke 20.10. klo 11. ”Jeesuksen lähettiläät”.Lounas (6 euroa). Ilta päivällä matka Sambesi-joella, Kalle Syrjä.

NUORET

Isoskoulutus to 7.10. klo 17. Keskus-seurakuntatalo, Suokatu 22 E.
Nuortenilta to 7.10. klo 18. ja to 14.10. klo 18 Keskus-seurakuntatalossa, Suokatu 22 E. Syyslomaviikolla ei nuorteniltaa.
Perjantaimessu pe 15.10. klo 19 Tuomiokirkossa.

VARHAISNUORET

Varhaisnuorten leiri 29.-31.10.2010 Hirvijärvellä. 7-13-vuotiaille tytöille ja pojille. Hintaa 16 euroa. Ilmoittautumiset perjantaina 8.10. klo 14-18 Jarkko Voutilaiselle, p. 040 4848 285 tai sähköpostilla viim. 8.10. klo 14 mennessä, jarkko.voutilainen@evl.fi
Lasten savikerho to 7.10. klo 17.30. - 19.00 ja to 14.10. klo 17.30-19. Inkilänmäen seurakuntatalossa, Inkiläntie 7. Syyslomaviikolla ei kerhoa.
Lasten tanssikerho 1-6 luokkalaisille ma 11.10. klo 17.30. - 18.15 Keskus-seurakuntatalossa, Suokatu 22 E.
Lasten kokkikerho keskiviikkoisin klo 17-18.30. alkaen 13.10. Keskus-seurakuntatalossa, Suokatu 22 E. Syyslomaviikolla ei kerhoa.

LÄHETYS

Kotien lähetyspiiri ke 6.10. klo 13. Taimi Toivaselle, Hapelähteenkatu 3 B 24.
Kotien lähetyspiiri ke 20.10. klo 13.

PERHETYÖ

Lukupiiri su 10.10. klo 16 Keskus-seurakuntatalossa, Suokatu 22 E.
Perhekerho ti 12.10. klo 9.30 Keskus-seurakuntatalossa, Suokatu 22. Syyslomaviikolla ei perhekerhoa.
Perhekerho ke 13.10. klo 9.30 Inkilänmäen seurakuntatalossa, Inkiläntie 7. Syyslomaviikolla ei perhekerhoa.

PYHÄKOULU

Kotipyhäkoulu Rönössä. Katso lisää Rönön sillan kupeessa olevalta ilmoitustaululta.
Pyhäkoulu su 10.10. klo 17. ja 24.10. klo 17 Hermanninaukio 3 Sibelius-Akatemian tiloissa.

KASTETUT

Ella Olivia Lyytinen, Adam Jussi Nikolas Karjalainen, Väinö Iivari Pimiä.

KUULUTETUT

Lauri Samuli Rajanto ja Sanna Tellervo Järvelä.

KUOLLEET

Eila Annikki Savolainen 86 v, Arvo Alava 89 v, Esa Jauhainen 72 v, Anja Sirkka Puolakka 73 v, Pentti Arvid Hämäläinen 87 v, Erkki Olavi Heikkinen 85 v, Elsa Johanna Miettinen 93 v.
Alavan seurakunta

Alava

**ALAVAN KIRKKO
Keihäskatu 5**

p. 040 4848 298
Messu su 10.10. klo 10. Saarnaa Heikki Kemppainen, liturgina Pirjo Kuula, kanttorina Leila Savolainen, Silmu Sereno -kuoro, johtaa Richard Nicholls.
Konsertti to 14.10. klo 18. Jukka Lepilampi ja Tommi Kalenius.
Messu su 17.10. klo 10. Saarnaa Pirjo Kuula, liturgina Sanna Husso, kanttorina Ossi Jauhainen, mieskuoro Poukaman laulajat. Kirkkokahveilla Ossi Jauhainen Band, Elviksen kauneimmat hengelliset laulut.

**ALAVAN SEURAKUNTAKESKUS
Keihäskatu 5 B**

Siioninvirsiseurat su 17.10. klo 14 kirkon alaisissa.
Jaksaako taivaassa olla ikuisesti -luentosarja su 17.10. klo 18. Raili Rantanen luennoi aiheesta Usko, etiikka ja uskon etiikka.
Eläkeläisten kahvila ti 19.10. klo 12.

**NEULAMÄEN KIRKKO
Vesurikuja 4**

p. 040 4848 311
Taizé-messu ke 13.10. klo 18.
Messu su 17.10. klo 13. Saarnaa Pirjo Kuula, liturgina Sanna Husso, kanttorina Ossi Jauhainen.

**SÄRKINIEMEN
SEURAKUNTATALO
Särkiniementie 20**

p. 040 4848 307
Rauhanyhdistyksen lähetysseurat ke 6.10. klo 19.
Messu su 10.10. klo 13. Saarnaa Heikki Kemppainen, liturgina Pirjo Kuula,

kanttorina Leila Savolainen, mukana kouluikäiset leiriläiset.

DIAKONIA

Diakoniatöimistöt Alavan kirkko ajanvarausvastaanotto keskiviikkoisin klo 9 – 11, p. 040 4848 294 diakoniatyöntekijä Liisa Tiilikainen. Neulamäen kirkko-seurakuntakeskus ajanvarausvastaanotto torstaisin klo 9 – 11, p. 040 4848 296 diakoniatyöntekijä Ulla Turunen. Arkinen ateria kirkolla torstaisin klo 11 – 12. Särkiniemen kirkko-seurakuntakoti ajanvarausvastaanotto tiistaisin klo 9 – 11, p. 040 4848 295. Diakoniatyöntekijä Sisko Laitinen, p. 040 4848 326. Arkinen ateria kirkolla tiistaisin klo 11.30 - 12.30.
Lähimmäispalvelijoiden kuukausikokoon tuminen ma 11.10. klo 16. Keskus-seurakuntatalossa Suokatu 22 A Samuli (huom. aika ja paikka) yhdessä Tuomiokirkkoseurakunnan lähimmäisten kanssa. Mukana FT Kaija Toivanen. Aiheena hoitokärsimys.

PERHETYÖ

Perhekerhot Alavan kirkon kerhotilat ma 11.10. klo 9.30, Neulamäen kerhotila ti 12.10., Särkiniemen kerhotila ja Lehtoniemen kerhotila ke 13.10. Kaikissa kerhopisteissä aiheena Pyhä. Syyslomaviikolla ei kerhoja.

KASTETUT

Aada Olivia Pesonen, Nella Alexandra Parkkonen.

KUULUTETUT

Jesse Joonas Parviainen ja Tanja Annina Airaksinen.

KUOLLEET

Pentti Kalevi Savolainen 77 v, Miia Vilhelmiina Pitkänen 88 v, Jorma Antero Kumpulainen 55 v, Raija Marketta Holopainen 60 v, Juhani Liimatainen 71 v, Helmi Nuutinen 88 v, Heikki Olavi Kivistö 79 v.

Kallavesi

**KALLAVEDEN KIRKKO
Rauhahäldentie 21**

Perheen sunnuntain ja avioliittoon vihkimisten sanajumalanpalvelus su 10.10. klo 10. Saarna Raili Rantanen, liturgia Esko Konttinen, musiikki Seppo Kirkinen ja käsikellokuoro Dolce Minores. Jumalanpalveluksessa vihitään neljä paria. Kirkkokahvit kutsuvieraille salissa, kirkkovieraille kirkonmäellä eli aulassa.
Seurakuntailta ma 11.10. klo 18.30 koulutussalissa Usko ja epäusko - Mark. 2: 1-12. Raili Rantanen.
Messu ja lähetystilaisuus su 17.10. klo 10. Saarna Tarja Särenevirta, liturgia Juha Määttä, kanttorina Mari Vuola-Tanila, nuorten lauluryhmä ja Sudani-läiset. Kirkkokahveilla kuulemme Tarja Särenevirran työstä Israelissa.
Kohtaamispaikkamessu / SEKL su 17.10. klo 16. ”Tulkoon Sinun valtakuntasi”. Saarna Arto Hukari, liturgia Juha Määttä, kanttorina Mari Vuola-Tanila.
Seurakuntailta ma 18.10. klo 18.30 koulutussalissa. Jeesuksen lähettiläät - Mat. 22: 1-14 Esko Konttinen.

**PETOSEN SEURAKUNTATALO
Pyörönkaari 21**

Raamattuilta ke 13.10. klo 18.30-20.30.
Vappukuvien 2010 katseluilta kaikille kiinnostuneille la 16.10. klo 17. Juha Määttä ja Mari Vuola-Tanila.

**Hirvilahden kappeli
Länsirannantie 2410**

Sanajumalanpalvelus su 10.10. klo 13. Anna-Maija Hella.

NUORET

Nuortenilta to 7.10. klo 18-21 Kallaveden kirkolla. Aiheena ”mietteitä uskota”.

apahtuu 6.-19.10.10

Nuorten ilta to 14.10. klo 18. Aiheena maailma, kotimme.
Nuortenilta viikolla 42 syysloma.

LÄHETYS

Lähetysaskarteluja ei viikolla 42.
Lähetysaskartelutalokoot la 9.10. klo 9-15 Kallaveden kirkolla.

DIAKONIA

Leväsen kammari ma 18.10. klo 12.30-14 Leväsen palvelukeskuksen uudella puolella 2-kerros. Kammariissa voi tutustua uusiin ihmisiin ja juoda kupin kuumaa. Terveystietoa, Arja Mielikäinen.
”Valoa pimeyteen” -syysleiri Penke-reellä 19. - 21.11. Sinä, joka olet työikäinen ja koet itsesi yksinäiseksi. Ohjel-massa hiljentymistä, ulkoilua, yhdessä-oloa, saunomista. Omavastuu 10 €/hlö. Ilmoittautumiset 5.11. mennessä dia-koniatoimistoihin ma ja ke 9-10 Petosel-le, p. 040 4848 333 tai ma ja to klo 9-10 kirkolle, p. 040 4848 332.

MUUTA

Vanhempien eron ABC - keskustelu ja infoilta to 7.10. klo 18-20 Petosen seurakuntatalossa. Järjestäjänä Kallave-den seurakunta yhteistyössä Yhden Vanhemman Perheiden Liiton kanssa. Vapaa pääsy, ei ennakkoilmoittautumisia, lastenhoito järjestetty.
Lasten eroryhmä 7-12 v. pe 29.10. klo 17-19 ja la 30.10. klo 10-16 Petosen seurakuntatalossa. Ryhmä on tarkoitettu lapsille, joiden vanhemmat ovat eronneet ja erosta on aikaa vähintään puoli vuotta. Tiedustelut ja ilmoittautumiset Mervi Hakkaraiselle 22.10. mennessä, p. 0400 441 708. Hinta 10 €/sis. ateriat. Ryhmä toteutetaan yhteistyössä Kalla-veden seurakunnan ja Yhden Vanhem-man Perheiden Liiton kanssa.

PERHETYÖ

Perhekerhoja ei viikolla 42.

PIIRIT

Lamperilan-Niemisjärven seurakun-tapiiri to 7.10. klo 12 Aino Vainikaisella, Vainikaisentie 37, Hirvilahti. Esko Kont-tinen.
Puutossalmen lähetyspiiri ma 11.10. klo 13 Ritva Heikkisellä, Koljonniemen-polku 13. Raili Rantanen.
Sotkanniemen työseura ti 12.10. klo 18.30 Tellervo Airaksisella, Sotkanniemi 761, Hiltulanlahti. Juha Määttä.
Hirvilahden työseura ti 12.10. klo 18.30 Hirvilahden kappelissa. Matti Pentikäinen.
Rytlyn seurakuntapiiri ma 18.10. klo 18 Esko Miettisellä, Pirttimäentie 45. AIKUISTYÖ
Miesten sauna- ja takkailta pe 15.10. klo 18 Poukaman leirikeskuksessa. ”Pe-rinnön jakajat ja perinteen jatkajat”. Varatuomari Jyrki Sarkkinen kertoo pe-rinnönjakoon, testamentteihin, vero-tukseen jne. liittyvistä asioista. Osanot-tomaksu 4 €, johon sisältyy sauna ja il-tapala.
Aikuisten teatterimatka Kansalliste-atteriin pe 7.1. Lähtö Kuopiosta junalla pe klo 11.20, paluu Kuopioon la 8.1. klo 20.46. Matkan hinta 125 €/osallistuja. Hintaan sisältyy teatterilippu/ kahvi, VR-matkat, yöpyminen Hotelli Helkas-sa. Sitova ilmoittautuminen ma 18.10. mennessä seurakunnan toimistoon, p. 040 4848 327 tai Raili Rantaselle, p. 040 4848 360.

KASTETUT

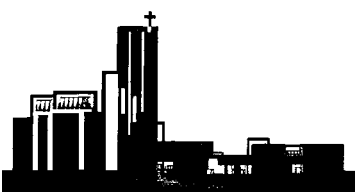
Alma Tiina Vilhelmiina Keränen, Henna Maarit Tiilikainen, Rorisang Aron Olavi Vento, Joonas Anton Kokkonen, Leevi Kalle Tapani Hujo, Petra Anniina Keinä-nen, Elja Osvald Lehtelä, Viljami Matti Eliel Silvola, Aarne Iivari Kosunen, Tuuka Eelis Pekka Savolainen, Maria Mika-ela Kattelus, Herman Akseli Heiskanen, Odessa Ella Olivia Jauhiainen, Iida Lotta Lumia Piippo, Lauri Juhani Ahonen.

KUULUTETUT

Jussi Markus Ylönen ja Jutta-Leea Mar-jatta Kärki, Kari Allan Janhunen ja Jaana Margit Backman.

KUOLLEET

Veikko Juhani Pelkonen 59 v, Pekka Joh-annes Airaksinen 67 v, Leena Inkeri Korhonen 71 v.

Männistö

PYHÄN JOHANNEKSEN KIRKKO Kellolahdentie 8

040 4848 386
Perhekerho keskiviikkoisin klo 9.30-11. Luontoretki sään salliessa 13.10. lähialueelle.
Miesten piiri ke 6.10. klo 18-20 takka-huoneessa. Risto Huotari.
Lähetyspyhä su 10.10. klo 10. Saarna ja liturgia Reijo Virolainen, kanttorina Heikki Mononen, kirkkokuoro. Kirkko-kahveilla Reijo Virolaisen alustus Män-nistön seurakunnan lähetystyön näky-mistä sekä insinööri Pekka Siimeksen kuvakertomus Namibian Selma-sairaas-ta.
4-v synttärät su 10.10. klo 16. Lauri Paatero ja perhetyön ryhmä. Tarjoilu.
Elämää etsimässä -keskustelukerho to 14.10. klo 14.30-16. Aiheena anteeksi-antamus, Outi Pohjanen. Yhteistyössä Männistön srk ja Kynnys ry. Tarjoilu.
Messu su 17.10. klo 10. Saarna ja liturgia Salla Tyrväinen, kanttorina Riitta Mati-lainen.
Yhteislauluhetki to 21.10. klo 12. Riitta Matilainen.

MÄNNISTÖN VANHA KIRKKO Lönnrotinkatu 24

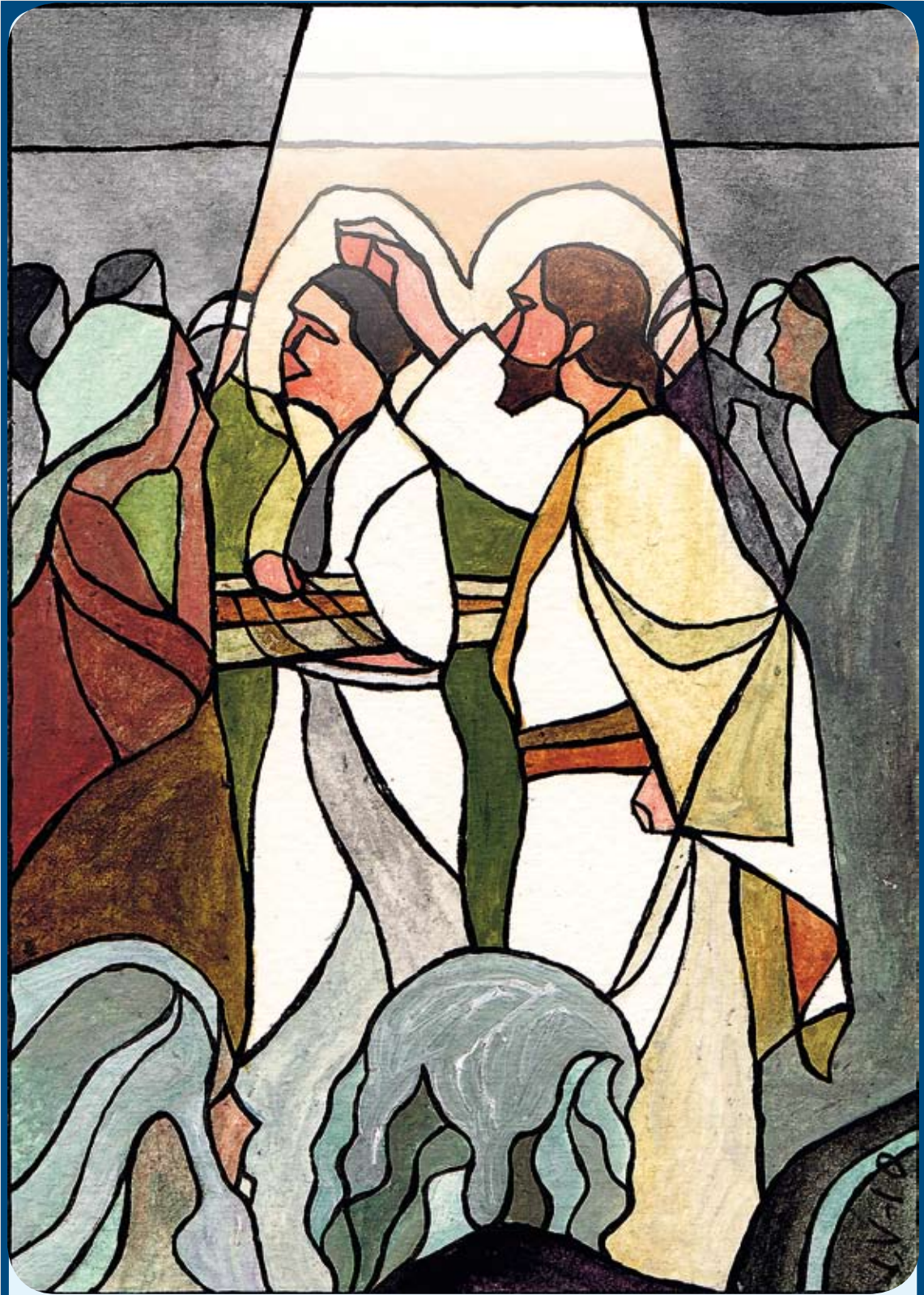
040 4848 391
Perhekerho keskiviikkoisin klo 9.30-11.
Törmälän ystävät ti 12.10. klo 11-13 si-vusalissa. Annikki Tenhunen.
Sanan ja rukouksen messu ke 13.10. klo 18. Saarna Jouni Haverinen, liturgia Salla Tyrväinen, kanttorina Riitta Mati-lainen.
Messu su 17.10. klo 13. Saarna ja liturgia Salla Tyrväinen, kanttorina Riitta Mati-lainen. Lapsikuoro.
Virsi elää ke 20.10. klo 18. Rovasti Jussi Huttunen, Reijo Virolainen, Riitta Mati-lainen. Laulamme yhdessä mm. Luthe-rin virsiä.

LÄHETYS

Lähetysten kuvanäyttely 3.-17.10. Py-hän Johanneksen kirkolla Kuvia eri lä-hetyskentiltä. Mukana Suomen Lähe-tysseura, Kansanlähetys, Kylväjä, Sansa ja Sley.
Lähetysten lauantain myyjäiset 9.10. klo 10-12 Pyhän Johanneksen kirkolla. Myynnissä mm. leivonnaisia, käsitöitä ja kirjoja. Arpajaiset. Tarjolla kahvia, teetä ja pullaa. Alkuhartaus Reijo Viro-lainen.
Rauhanyhdistyksen lähetysseurat la 9.10. klo 18 Vanhalla kirkolla.
Lähetyspyhä su 10.10. klo 10. Katso tiedot kohdasta Pyhän Johanneksen kirkko.
Kätevät kädet ti 19.10. klo 17-20 Van-halla kirkolla. Tehdään enkeleitä kierrä-tysmateriaaleista. Vieno Arvola.

DIAKONIA

Diakoniatyöntekijöiden ajanvaraus-päivystys ti klo 9-10 Vanhalla kirkolla, p. 040 4848 385 ja Pyhän Johanneksen kirkolla, p. 040 4848 384. Ulla Halonen, p. 040 4848 405. Mari Mertenan, p. 040 4848 406. Kirsi Niskanen, p. 040 4848 407.
Vanhan kirkon ystäväkerho 11.10. klo 13-14.30 Vanhalla kirkolla. Kahvit, harta-us. Mari Mertenan, Salla Tyrväinen.
Hyvän Mielen Päivä ke 13.10. klo 11-13.30 Pyhän Johanneksen kirkolla. Van-huus Raamatun valossa, emerituspiispa Matti Sihvonen. Linja-auton (Jääskeläi-sen auto) reitti: klo 9.50 Päivärannantie, City Marketin jälkeinen pysäkki Kettu-lanlahteen päin. Klo 10 Kaijan Padan pysäkki. Klo 10.05 Pihlajaharjuntie (Ra-husentien risteys. Klo 10.15 Kellonien Sale. Klo 10.20 Itkonniemen kiosk. Klo 10.25 Tellervonkadun pysäkki. Klo 10.30 Lönnrotinkatu 52 (entinen seura-kuntatalo). Klo 10.35 Saariaitta. Pyhän Johanneksen kirkko. Paluu samaa reittiä alkaen klo 13.30 Pyhän Johanneksen kirkolta. Aterian hinta 5 €.
Ukuntuvan runopäivä to 14.10. klo 12 Pyhän Johanneksen kirkolla. Vuoden

Joonas Vähäsöyrinki

Oma usko loppui

Nuorempana ajattelin, että kunkin on tultava omalla uskollaan Kris-tuksen luokse armah-dettavaksi. Ihminen ei pelastu toisen uskon nojalla, ei äidin, sukulaisen tai naapurin uskovai-sen uskolla, vaan on oltava oma henkilökohtainen usko.
Enää en näe asiaa näin, aina-kaan omalla kohdallani. Ihanaa-han se olisi, jos ikioma usko olisi niin luja, että yksin sen varassa jaksaisi roikkua jumalallisissa asi-oissa. Mutta uskoni ei ole enää sellaista.
Sen sijaan se on nyt yhteistä uskoa. Nojaan muun kristikunnan uskoon ja lepään sen varassa. Ajattelen niin, että muut kristi-tyt uskovat puolestani, erityisesti kirkkohistorian suuret uskonsan-karit aina Raamatusta alkaen.
Yksi hieno raamatullinen kuva tästä löytyy ensi pyhän tekstistä. Siinä neljä miestä kantaa hal-vaantuneen Jeesuksen luo paran-nettavaksi. Uskoakin tarvitaan,

muuten ei Jeesus auta. Mutta kenen uskoa?
Evangelista sanoo, että "kun Jeesus näki heidän uskonsa, hän sanoi halvaantuneelle: 'Poikani, sinun syntisi annetaan sinulle anteeksi!'. Jeesus ei katsonut vain potilaan uskoa, vaan koko saattoväen.
Näen tässä hienon kuvan seu-rakunnasta. Seurakunta kantaa uskossaan halvaantunutta Jee-suksen luo. Se ei jaa ihmisiä si-sä- ja ulkopuolisiin, vaan rukoilee kaikkien puolesta ja uskoo heidät Jumalan haltuun. Sijoitan itse-nikin tuohon paareille ja annan muiden viedä minut perille. Oi mitä evankeliumia!
Ja evankeliumiahan tässä on aivan kirjaimellisestiikin. Kanta-jia nimittäin on sopivasti neljä, ei vain siksi että paareissa on neljä kantokahvaa, vaan sillä on syvempikin merkitys. Neljä kan-tajaa kertoo evankeliumista, hy-västä sanomasta.
Seurakunta kantaa heikkoja

kertomalla, että Kristus on "mei-dän syntiemme sovittaja, eikä vain meidän vaan koko maail-man"(1.Joh. 2:2) Tämän Kristuk-sen universaalin pelastustahdon ansiosta seurakunnan viesti on todellakin hyvä sanoma.
Vielä on suurin kantaja mai-nitseematta, Kristus itse. Hän kantaa minua ja luo minuun ju-malanikävän. Hänen kosketukses-taan minussa syntyy usko, joka haluaa nojata muiden kristittyjen uskoon.
Tätä kaikkea kuvaa hienosti sana kristitty. Se on passiivi-il-maus. Kristitty on ihminen, jonka Kristus on tehnyt omakseen ja jota hän kantaa.
En todellakaan ole kristitty oman uskoni varassa.

Kari Kuula
Kirjoittaja on Puijon seurakunnan kappalainen.

TILAA RUUAT
HELPOSTI KOTIISI!

Puh. 050 466 9989

K

SUPERMARKET

PETONEN

www.kotiinkuljetus.paivelee.fi

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO

Aki Pärnänen

Pohjolankatu 26 A 28, Kuopio

p. 017-262 8000

HammasProteesit

– Uusien valmistus

– Tiivistyspohjaus, Korjaus

Sielunhoito-
terapia

SYDÄN-
JUURI

Helena Lehtimäki
YTM, sosiaalityöntekijä,
MU-sielunhoitoterapeutti

Vastaanotto Kuopiossa
P. 045 3156464,
hennalehtimaki@gmail.com
www.sydanjuuri.fi

TERVETULOA
JALKOJENHOITOON

Lokakuun loppuun

-10% alennus

JALKOJENHOITOJA

PICOLLA

0440 491775

Savonkatu 18 b 23 / 3. krs
70110 Kuopio

Hammaslaboratorio
DENTAL PARTS OY

- erikoishammas-
tekniikon palvelut

- hammaslaboratorio-
palvelut

Käsityökatu 18 A
70100 KUOPIO
puh. 017-262 6990

HAUTAKIVET

Lisänimien
kaiverrus/kultaus-
sekä entisöintityöt.

Kivilyhtyjä

Sari Kämäräinen

Jääskelänkatu 1

70780 Kuopio

puh. 050 575 0004

017-2622695

www.kivipajasarik.fi

JUHLAPALVELU

REMAR

Itkonniemenkatu 13
puh. (017) 2621 130

• Merkkipäivät • Häät

• Muistotilaisuudet

• Perhejuhlal

• Joulujuhlal ja pikkujoulul

TYYLILLÄ JA TAIDOLLA
TÄYDEN PALVELUN
JUHLAPALVELU

VALOKUVAAJA

Kari Matti Antero
Puustinen

www.kamaan.fi

044-3281000

• Matot

•vuodevaatteet • ym.

ITSEPALVELUPESULA

Pyykkisatama

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio

Puh. (017) 263 3128

Heimosen Kukkakauppa

Ruotsinkatu 54, Niirala • p. 2820 678 • MA-PE 9-17, LA 8-13

Kodin Kukkapalvelu

Kuninkaankatu 26, keskusta • p. 2612 438

ARK. 9-17, LA 9-14 • www.kodinkukkapalvelu.fi

Kukka-Hanski

Kauppahalli • p. 2626 221 • MA-PE 8-17, LA 8-15

Kukka ja hautauspalvelu Rosanna

Puijonkatu 17, keskusta • p. 2611 456, 0400 945 919

MA-PE 9-18, LA 9-15 • www.kukkajasidontarosanna.fi

Kukka ja Sidonta Floretta Ky

Kauppakatu 63, keskusta • p. 2811 655 • MA-PE 9-18, LA-SU 9-15

• www.floretta.fi

Kukkanen

K-Citymarket, kauppakeskus • p. 3613 802 • MA-PE 9-20, LA 9-18

K-Citymarket, Päiväranta • p. 3633 288 • MA-PE 9-20, LA 9-18

Linja-autoasema • p. 2616 196 • JOKA PÄIVÄ 8-19

Kukka-Lunaria Oy

Kuninkaankatu 22, keskusta • p. 2811 661 • posti@kukkalunaria.fi

• PE 7.5. 9-18, LA-SU 8.-9.5. 9-16

Tarhurin Kukka ja Sidonta

Männistön Ostoskeskus • p. 2622 821 • MA-PE 9-17, LA-SU 9-15

Yhteyspäivät Lapinlahdella 6.-10.10.2010

Yhteyspäivien tarkoitus on koota yhteen kristittyjä eri kirkko-
kunnista ja ev.lut. herätysliikkeistä. Tavoitteena on oppia
toisiltamme ja kasvaa yhdessä Jeesuksen Kristuksen seuraajina.

Yhteyspäivät on järjestetty Lapinlahdella vuodesta 2004 alkaen.
Vuoden 2010 yhteyspäivillä pyydämme Pyhän kosketusta.

”Yhdessä olemme lähempänä Totuutta”

Ke 6.10. ”Pyhä ateria”
Klo 18 aattoseurat Lahtisilla
Pajujärvellä, Kotalahdentie 123.

To 7.10. ”Pyhä Jumala”
Paikka: Helluntaiseurakunta.
Musiikki: IloSet -kuoro.
Klo 18 raamattuopetus Heimo Enbuska.
Klo 19 seurat.

Pe 8.10. ”Pyhät kuvat”
Paikka: ev.lut. seurakuntatalo ja kirkko.
Klo 17 luento piispa Arseni,
Klo 19.30 konsertti kirkossa, Sari Behm.

La 9.10. ”Pyhä elämä ja pyhien yhteys”
Paikka: ev.lut. seurakuntatalo ja kirkko.
Klo 10 raamattuopetus ”Pyhä elämä”, Päivö Parviainen.
Klo 11 musiikkia, Ikthys -kvartetti.
Klo 12 ruokailu.
Klo 13 aihe ”Pyhä elämä” jatkuu, Sari Behm.
Klo 14 kahvit.
Klo 15-16.30 musiikkia, runoja ja yhteyslauluja.
Klo 17 raamattuopetus ”Pyhien yhteys”,
Klo 18 kolmen seurakunnan yhteinen iltakirkko.

Su 10.10. ”Pyhä päivä”
Klo 9 liturgia Lapinlahden ortodoksisessa kirkossa.
Klo 10 messu ev.lut. kirkossa
(liittyy rovastikunnalliseen lähetysjuhlaan).
Klo 11 jumalanpalvelus helluntaiseurakunnassa,
Klo 18 päätösseurat Väärnin pappilassa.

Tilaisuuksien yhteydessä mahdollisuus henkilökohtaiseen
sielunhoitoon ja esirukoukseen.
Lisätietoja: Tuomo Lahtinen, p. 040 583 5271
Vs. kirkkoherra Pirkko Olanterä, p. 040 508 9950
www.lapinlahdenseurakunta.fi

kierto arjesta juhlaan, Unto Eskelisen
runoja lausuu Ritva Kokander.

MUUTA

Korjaus varhaisnuorten pe sähly-
kerhoon (4.-7. luokat). Kerho on klo
15 Kalevalan koululla (ei siis Männis-
tön koululla).

Hartaus to 14.10. klo 13.15 Mäntylän
palvelutalossa, Untamonkatu 5. Lauri
Paatero.

KASTETUT

Emilia Anne Tuulikki Mikkonen, Eero
Hermann Ropo, Nelli Olivia Annika
Tuononen, Eetu Antton Tuppurainen.

KUULUTETUT

Joni Tapani Himberg ja Anastasia Jon-
na Maria Rantakylä.

KUOLLEET

Leena Marjatta Miettinen 66 v, Lauri
Johannes Raatikainen 84 v, Tellervo
Koponen 85 v.

Puijo

PUIJON KIRKKO

Taivaanpankontie 3

p. 040 4848 419

Messu su 10.10. klo 10. Saarnaa ope-
tusneuvos Kaisa Rönkä Herättäjä-Yh-
distyksestä. Heikki Hyvärinen, Pekka
Nieminen, Jaana Marjanen. Kuopion
virsiukuoro, johtajana Anna Kosola.
Keittolounas ja kahvi.

Perheen Pyhäpäivä Vauvakirkko su
10.10. klo 16. Piio Lappalainen puhe,
Susanna Pakkala-Koskelainen. Kantto-
rina Joona Saraste. Kaikkien vauvojen
ja lastenmielisten kirkkohetki.

Messu su 17.10. klo 10. saarnaa diakoni
Pirjo Juntunen Sanansaattajista, Kari
Kuula, Piio Lappalainen, Maija Antikai-
nen. Kanttorina Outi Keskisipiä. Lap-
sille pyhäkoulu. Kirkkokahvit ja lähe-
tystilaisuus.

Pieni iltakirkko su 17.10. klo 18. Kari
Kuula. Lauluryhmä Verso. Teehetki ja
jutustelua kirkkohetken jälkeen.

PUIJON SEURAKUNTAKESKUS

Taivaanpankontie 3

Isien ja poikien kerho tiistaisin klo
18.30-19.30 Pallosalissa (ei syyslomal-
la). Mahdollisuus liikkua monipuoli-
sesti mm. sählyn merkeissä tai ajaa
autoradalla. Isät ja pojat yhdessä. Isän
tilalla voi olla kummi, ukki tai muu
tärkeä miespuolinen aikuinen.

Eläkeläisten iltapäiväkerho to 7.10.
klo 12.30. Lähetystyö ja kummitoimin-
ta. 14.10. Miten hoidan kuntoani?

Herättäjän myyjäiset 9.10. klo 10-13.
Alkuhartaus Puijon kirkon nuorisota-
lossa klo 10, Piio Lappalainen. Herne-
keittoa ja leivonnaisia myynnissä Pui-
jon kirkolla ja Puijonlaakson ostoskes-
kuksessa.

Herättäjän Puijon paikalliosaston
30-vuotispuhjet su 10.10. klo 12.
Heikki Hyvärinen, Reijo Mattila, Osmo
Rissanen.

Raamattu tutuksi -luento ma 11.10.
klo 18.30. Kerhuhuone 3. ”Hyvät ja
huonot opit”, 1. Tim 4. Pekka Niemi-
nen.

Ystävän kammari - avoimet ovet ti
12.10. klo 11. Kokoonntumisaikka kai-
kenikäisille kahvin ja jutustelun mer-
keissä klo 14 saakka.

Perhekerho ke 13.10. klo 9.30. Tiedän
paikan armahan.

Israel -piiri ke 13.10. klo 14. Lähetti
Pirkko Sayed perheineen vieraillee, oh-
jelma seurakuntasalissa.

Midinetti -lähetyspiiri ke 20.10. klo
12. Lähetien kirjeitä.

Syksyn hekkua - avoin tilaisuus
vasta eläkkeelle jääneille ke 20.10.
klo 13. Ohjelmassa vapaata keskuste-
lua. Esa Sihvonen musisoi. Järjestäjänä
Puijon srk:n vapaaehtoisten ryhmä.

Pyhästä voimaa - avoin tilaisuus
vasta eläkkeelle jääneille ke 3.11. klo
13. Aiheesta alustaa professori Matti
Jantunen. Järjestäjänä Puijon srk:n va-
paaehtoisten ryhmä.

PÄIVÄRANNAN KIRKKO

Tuomikuja 4

p. 040 4848 426

Messu su 10.10. klo 13. Kari Kuula,
Joona Saraste.

Perhekerho ke 13.10. klo 9.30. Tiedän
paikan armahan.

Ystävänpäivä ke 13.10. klo 11. Vanha
testamentti, Jaakob, Heikki Hyvärinen.
Ruokailu klo 12.30. Ei kerhoa 20.10.
vietämme syyslomaa.

Bibliodraamaviikonloppu 16. - 17.10.
Ilmoittautuminen maanantaihin 11.10.
mennessä Puijon seurakunnan toimis-
toon, p. 040 4848 410.

Messu su 17.10. klo 16. Heikki Hyväri-
nen, Toivo Litmanen. Kanttorina Outi
Keskisipiä. Kirkkokahvit.

Tehdään yhdessä -ryhmä ma 18.10.
klo 18. Kortteja, Seija Rissanen, Helena
Heija-Nuutinen ja Riitta Murtorinne.

LÄNSI-PUIJON KERHOHUONE

Rypysuontie 28-30

p. 040 4848 419

Perhekerho ti 12.10. klo 9.30. Tiedän
paikan armahan.

RANTA-TOIVALA

Seurakuntapiiri to 14.10. klo 18.30.

Aune Kumpulaisella, Ranta-Toivalantie
248. Jaana Marjanen.

MUUTA

Omaishoitajat ti 26.10. klo 13 Kallave-
den kirkolla, Rauhalahdentie 21. Sai-
raasielunhoitaja Annamajja Louhe-
ranta alustaa aiheesta Läheinen vai
hoitaja – omaishoitajan rooli . Linja-
auto nro 20 kulkee Päivärannasta
Jynkkään. Ilm. viimeistään 19.10. Railil-
le, p. 040 4848 438.

KASTETUT

Juho Ilari Heikkinen, Aatu Werner Hä-
mäläinen, Lassi Heikki Tapani Tuoma-
nen, Aada Helmi Lumia Jauhainen,
Niko Juhani Kokkarinen, Joona Onni
Olavi Temonen, Myrsky Mio Pekanpoi-
ka Moilanen, Aaro Emil Olavi Kerä-
nen.

KUULUTETUT

Olli Petteri Raunismaa ja Irene Karoli-
na Koskela, Mikko Antero Manninen ja
Marja Irene Tyni, Timo Juhani Tukiai-
nen ja Tanja Hannele Luostarinen.

KUOLLEET

Kauko Olavi Rautiainen 71 v, Hilikka
Orvokki Happonen 91 v, Eeva Liisa
Laak 73 v.

RIISTAVEDEN KIRKKO

Joensuuntie 2505

Messu su 10.10. klo 10. Saarnaa Niilo
Lintunen. Kirsi Leino, Marjatta Piiron-
nen. Jumalanpalveluksen jälkeen 70,
75, 80, 85, 90-vuotta ja enemmän täyt-
täneiden syntymäpäiväjuhla seura-
kuntatalossa.

Messu su 17.10. klo 10. Kuopion ja
ympäristön Rauhanyhdistyksen kirk-
kopyhä. Saarna pastori Hannu Haveri-
nen, Kirsi Leino, Marjatta Piironen.
Kirkkokahvit ja seurat seurakuntata-
lossa. Puhujina Hannu Haverinen ja
Hannu Tervonen.

RIISTAVEDEN SEURAKUNTATALO

Keskustie 2

Perhekerho ke 6.10. klo 9.30. Tuomo
Kantele.

Virkistyspäivä ke 6.10. klo 12. Leena
Vartiainen.

Perhekerho ke 13.10. klo 9.30. Tuomo
Kantele.

Miesten ruokapiiri ma 18.10. klo 18.

Viikkomessu ke 20.10. klo 12. Kimmo
Kivela.

Naiset Sanan äärellä ke 20.10. klo
19.

nnissa tapahtuu 6.-19.10.10

MUUTA

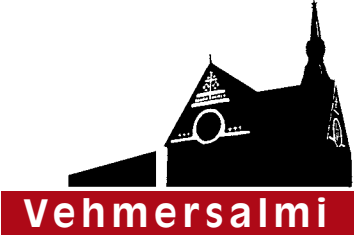
Miesten lenkkipiiri ma 11.10. klo 18.30. OP:n kerhuhuoneessa.
Omaishoitajien ja hoidettavien retki Kivennavalle to 14.10. Lähtö Vehmersalmen torilta 9.15, Riistaveden seurakuntatalolta klo 10, Riistaveden linja-autoasemalta klo 10.05. Paluu Riistavedelle n. klo 13.30 ja Vehmersalmelle n. klo 14.15. Hinta 10 € (sis. ruuan, kahvit ja kyydin) Ilmoittautumiset 6.10. mennessä Leenalle, p. 040 4848 433, Sonjalle p. 040 4848 461 tai Leilalle p. 040 4848 440
Palvelukeskuksen hartaus ke 20.10. klo 13. Kimmo Kivelä.
Roinilan hoitokodin hartaus ke 20.10. klo 14.30. Kimmo Kivelä.

KUULUTETUT

Esa Tapani Pitkänen ja Sanna Riikka Helinä Tiilikainen.

KUOLLEET

Kauko Matti Väänänen 67 v.

VEHMERSALMEN KIRKKO
Lempeläntie 15

Messu su 10.10. klo 13. Kimmo Kivelä, Joose Vähäsöyrinki.
Jumalanpalvelus su 17.10. klo 13. Kimmo Kivelä, Marjatta Piironen.

VEHMERSALMEN
SEURAKUNTAKOTI
Lempeläntie 17

Varttuneen väen virkistyspäivä ti 12.10. klo 10. Ruokamaksu 5 €. Runoppiiri. Tuo lempiruno mukanas.
Kokki-ukot ke 13.10. klo 18. Ei kokoon-tumista 20.10.
Virsilaulu-ilta su 17.10. klo 18.30. ”Lem-pi virteni”.

MUUTA

Omaishoitajien ja hoidettavien retki Kivennavalle to 14.10. Lähtö Vehmersalmen torilta 9.15, Riistaveden seurakuntatalolta klo 10, Riistaveden linja-autoasemalta 10.05. paluu Riistavedelle n. klo 13.30 ja Vehmersalmelle n. klo 14.15. Hinta 10 € (sis. ruuan, kahvit ja kyydin) Ilmoittautumiset 6.10. mennessä Leenalle, p. 040 4848433, Sonjalle, p. 040 4848461 tai Leilalle, p. 040 4848 440.
Puutosmäen hautausmaan siivous-talkoot ti 19.10. klo 8.

KASTETUT

Elli Olivia Jääskeläinen.

KIRKKO
Haarahongantie 4

Messu su 10.10. klo 10. Sirpa Ylikotila, Tapio Lepola, Vesa Kajava ja nuorten kuoro. Kirkkokahvit ja missiokööri lähetysskellarissa jumalanpalveluksen jälkeen.
Messu, Kansanlähetyt, su 17.10. klo 10. Saarnaa Arto Hukari, lit. Markku Ket-tunen, kanttori Airi Heiskanen ja virsi-kuoro. Kirkkokahvit ja lähetysjuhla seurakuntatalossa.

SEURAKUNTATALO

Lähetysväen retki Aholansaareen ke 6.10. Lähtö klo 9.30 seurakuntatalolta. Retken hinta 20 e.
Lähimmäispalvelun tukiryhmä ke 6.10. klo 18 takkahuoneessa.
Nuorten perjantaikahvila pe 8.10. klo 18-22. Mukana menneen kesän ripari-isosia ryhmästä 8.

Juttutupa ma 11.10. klo 10 lähetyskel-larissa. Rupattelua ystävien kanssa kahvikupin äärellä.
Katekismuspiiri ti 12.10. klo 14-15.30 lähetyskellarissa.
Lähetysksen sydänäänet ke 13.10. klo 8.30 lähetyskellarissa. Aamuhetki Jo-hanneksen evankeliumin äärellä. Eero Holman johdatttelemana tutustumme evankeliumin aarteisiin.
Askartelu- ja käsityöpiiri ke 13.10. ja ke 20.10. klo 9 lähetyskellarissa. Kahvitellaan ja tutustutaan toimintaan.
Nuorten bändikerho ke 13.10. klo 16-17 bänditilassa. Kerhon vetäjinä Joonas Tolvanen ja Airi Heiskanen. Kerho on il-mainen ja alaikäraja on 10 vuotta.
Nuorten perjantaikahvila pe 15.10. klo 18-22. Mukana menneen kesän ripa-ri 9 isosia ja Lions-naisia.
Kansanlähetyksen syyspäivät pe 15.10. klo 18 pienessä salissa. Yleisteema ”Herran pelko”. Raamattuopetus, Arto Hukari.
Kansanlähetyksen syyspäivät la 16.10. klo 15 pienessä salissa. ”Mitä on Herran pelko”, Arto Hukari, musiikki Ka-rakselat.
Kansanlähetyksen syyspäivät su 17.10. klo 11 pienessä salissa.
Eläkeikäisten päiväpiiri ma 18.10. klo 13.
Omaishoitajakerho ke 20.10. klo 12 päätysalissa. Hoidettaville omaa ohjel-maa.

VOURELAN KIRKKO

Raamattuhetki Sananen to 7.10. klo 18.30.
Nuorten perjantaikahvila pe 8.10. klo 18-22.
Sanajumalanpalvelus su 10.10. klo 13. Sirpa Ylikotila ja Marjaana Kaisto.
Sanajumalanpalvelus su 17.10. klo 13. Jouko Kauhanen, Eero Holma ja Airi Heiskanen.
Vuorelan päiväpiirin retki ma 18.10. Murtolahteen. Lähtö klo 9 Vuorelan kir-kolta. Tiedustelut Eijalta, p. 044 7024 642.
Lähetyspiiri ti 19.10. klo 10 takkahuo-neessa, mukana lähetys sihteeri Mervi Rainio.

MUUTA

Vertaisryhmä ke 6.10. Onko lapsellasi todettu / viitteitä neuropsykiatrisesta erityisvaikeudesta (adhd, dysfasia, autis-mi jne.)? Vanhempien vertaistukiryh-mä kokoontuu kerran kk ke 18-20 MLL: n perhekeskus Kotirinteellä. Lisätietoja, p. 044 7284 646.
Ystävän Tupa ma 11.10. klo 9 Leppä-kaarten kerhuhuoneessa.
Kuulokerho ma 11.10. klo 13 Akuliinas-sa.
Vertaisryhmä Siiliemot ma 11.10. klo 17.30-19.30. Huolehditko lapsistasi yk-sin? Tule vertaisryhmään lasten kanssa jakamaan iloja ja suruja kivan tekemisen ja kahvikupposen äärellä. Kokoon-numme srk-talon alakerrassa kerran kuukaudessa. Lisätietoja, p. 044-7284 646.
Siioninvirsiseurat ke 13.10. klo 14 Aku-liinassa. Sirpa Ylikotila ja Marjaana Kais-to.
Miestenilta ke 13.10. klo 18 LatuRastil-la, Huvikummuntie 45. Sauna, iltapala ja Jari Kolehmaisien alustus ”Kirkollisko-kouksen asialistalla mm...”
Koivusaaren lähetyspiiri ke 13.10. klo 18 Anna-Liisa ja Jorma Eskelisellä. Mu-kana Yrjö Jokiranta.
Näkökerho ti 19.10. klo 12-13.30 Akuliin-kokoushuoneessa.

KASTETUT

Aku Viljo Hemminki Huttunen , Silja Emilia Kraft, Akusti Viljami Häikiö, Niko Matias Leskinen

KUOLLEET

Risto Sakari Kinnunen 59 v., Antti Jo-hannes Varonen 81 v.

Suokatu 31

Diakoniakeskuksen työntekijöiden **asiakasvastaanotto** ilman ajan vara-usta ma, ke ja pe klo 10-12.
Vammaistyöntekijän **asiakasvastaan-otto** ilman ajan varausta ma ja ke klo 10-12.
Kierrätysmyyntipiste avoinna ma, ke ja pe klo 10-12.
Hartaus ma, ke ja pe klo 9.50.
Nuottakahvio avoinna ma, ke ja pe klo 10-12.
Hengellinen syöpäpiiri ke 6.10. klo 13.
Sokeiden lähetyspiiri to 7.10. klo 10.
Hyväntuulenpiiri ti 12.10. klo 13.42.
Katulähetyspiiri ti 12.10. klo 17.
Varttuneiden kehitysvammaisten päiväpiiri ke 13.10. klo 13.30.

Opiskelijat ja nuoret aikuiset

TUOMIOKIRKKO

Tuomiokirkko avoinna tutustumista ja hiljentymistä varten klo 10-15, lisäksi perjantaina 18-23, p. 040 4848 256.

KANSANLÄHETYKSEN
OPISKELIJATOIMINTA
Sairaalakatu 11

www.kolmekohtaamista.com
keskiviikkoisin klo 18
Kristitty ja ihmissuhteet 6.10. Mikko ja Marjut Haapasaari.
Jeesus lompakossa? 13.10. Jouni Ha-verinen.
Minä, sinä ja Jumalan Sana 20.10.

OPISKELIJA JA KOULULAISLÄHETYS Sairaalakatu 11
www.opko.fi/kuopio
Opiskelijailat la klo 19.

KÖRTTIOPISKELIJAT

Siioninvirsiseurat to 14.10. klo 19 Van-hassa pappilassa, Kuninkaankatu 12.

Perheasiain neuvottelukeskus

Suokatu 22

Luottamuksellista ja maksutonta kes-kusteluapua parisuhteen kysymyksissä.

Käynnit sopimuksen mukaan. Tieduste-lut, p. 040 4848 480 ma-pe klo 9-11.

Palveleva puhelin

päivystää su - to klo 18-01, pe - la klo 18-03, p. 01019 0071. Puhelun hinta on paikallisverkkomaksu/matkapuhelin-maksu. Nettiosoite: pp.kuopio@evl.fi

Järjestöt

NNKY Myllykatu 5
p. 017 2614 500, toimisto@knnky.fi
Lähetyspiiri ke 6.10. klo 13.
Sunnuntaikahvit jäsenille ja ystäville su 10.10. klo 14.
Raamattupiiri ke 13.10. klo 13.
Uusi naisten hyvinvointipiiri ke 13.10. klo 17.30. Mukana Viretorin opiskelijoi-ta. Vetäjänä Varpu Kolehmainen.
Yhteiskristillinen raamattu- ja ru-kousilta tiistaisin klo 18.
Perhekahvila ma klo 13 - 15.30.
Puhelinpäivystys kansliassa ti ja to klo 9 – 11, p. 017 2614 500.

POHJOIS-SAVON
EV.LUT. KANSANLÄHETYS
Sairaalakatu 11

P. (017) 262 2082
www.p-savonkl.sekl.fi
www.tarjolla.net
Miesten aamupiiri ma klo 6 ”matkalla kohti aitoa miehuutta”, **aamurukous** klo 8, **äiti-lapsipiiri** klo 9.30, **päivähartaus** klo 13, **raamattupiiri** klo 17 paril-liset ma. **Rukoillaan yhdessä** klo 18 parilliset ti. **Päivähartaus ja kahvihet-ki** ke klo 12 ja klo 18 **nuorten aikuisten 3Kohtaamista. Raamattu- ja lähetys-piiri** parittomat to klo 17 ja **nuorten Nuotta-ilta** to klo 18.30. **Opkon ilta** la klo 18.
P-SKL:n 40-vuotisjuhla la-su 9 -10.10. 40-vuotisjuhlaseminaari, ”40 vuotta lä-hetyksen asialla”, la klo 15 Kuopion Kes-kusseurakuntatalossa. Pentti Riissanen, Lea Pihkala, Mika Tuovinen, Jouko Kau-hanen. Juhlamessu su klo 10 Tuomiokir-kossa, saarna Reijo Toivanen. Klo 12 juhla-lounas ja 40-vuotisjuhla Keskus-seurakuntatalossa, lähetysjohtaja Timo Rämä, Reijo Toivanen, Hilja Väisänen, Jouko Kauhanen.
Sanan ja rukouksen messu 13.10. klo 18 Männistön vanhassa kirkossa. Lit. Salla Tyrväinen, saarna Jouko Kauha-nen.
Kohtaamispaikkamessu 17.10. klo 16 Kallaveden kirkossa ”Tulkoon Sinun val-takuntasi”. Saarna Arto Hukari, lit. Juha Määttä.
Syyspäivät pe-su 15-17.10 Siilinjärvellä. Yleisteema ”Herran pelko... on viisau-den alku” pe klo 18-21 srk-talon pienes-sä salissa. Raamatunopetus Arto Hukari, musiikki Karakselat, juonto Jouko Kauhanen. La klo 15-18 – ”Mitä on Herran

pelko?”, Hanne ja Petri Karaksela, Arto Hukari, juonto Simo Karjalainen, kahvi-tarjoilu ja klo 19 Tenorissimon (Reijo Ikonen, Lasse Riutamaa) konsertti kir-kossa, ohjelma 10 €. Lähetyspyhä – messu su klo 10 kirkossa. Saarna Arto Hukari. Kirkkokahvit ja lähetysjuhla srk-talossa klo 11.30. Lähetysterveiset ja lähetysopetus, Arto Hukari. Messu klo 13 Vuorelan kirkossa. Saarna Jouko Kauhanen, lit. Eero Holma.

KANSAN RAAMATTUSEURA
Sanan Kulma, Tulliportinkatu 22

p. 0207 681 660
www.sana.fi/kuopio
www.kuopio@sana.fi
Rukouspäivystys ke, to, pe klo 13-16, Kirjanmyyntipiste.
Pienryhmät: rukouspiiri klo 17.30-19.30.
Naisten jumppa ti klo 12-13,30.
Krito-ryhmät klo 18-20.
Raamattupiiri ke parill. viikko klo 18-19.30.
Naisten solu to pariton viikko klo 18-19.30.
Sanan ilta pe 8.10. klo 18. Mika Kilkki, ylistys Sakari Heikkilä.
”Jumalan äänen kuuleminen” la 9.10. klo 13-15.30. Mika ja Tiina Kilkki.
Nuorekkaiden aikuisten kotisolu pa-riton vk. alk. 14.10. klo 18. Lisätietoja marjut.rasanen@gmail.com sekä ninatt-partanen@hotmail.com
Krito iltapäivä la 16.10. klo 12-16 ”Var-josta vapautteen”.
Ryhmät lauantaicin klo 12-14, ellei mui-ta tapahtumia.

SUOMEN LUTERILAINEN
EVANKELIUMIYHDISTYS

Evankelisten opiskelijoiden kotisivuo-soite on
www.sley.fi/eo/html/fi/kuopio.html
Itä-Suomen piirin työntekijä Johannes Häkämies, p. 050 3212 938, johannes.hakamies@sley.fi

KUOPION YMPÄRISTÖN
RAUHANYHDISTYS
Ahmatie 22

Seuroja voi kuunnella osoitteessa **www.kuopionrauhanyhdistys.net**.
Seurat to 7.10. klo 13 Riistaveden palve-lukeskuksessa.
Seurat pe 8.10. klo 18 Leena Koposella, Vehmersalmella Kulhuantie 68.
Yläkouluilaisten- ja aikuistuvien nuorten ilta pe 8.10. klo 18.30.
Seurat la 9.10. klo 18 Männistön van-hassa kirkossa.
Seurat su 10.10. klo 15.
Tiistaikerho ti 12.10. klo 10.30.
Lauluseurat ke 13.10. klo 19.
Seurat la 16.10. klo 13.30 Leväsen pal-velukeskuksessa hoitokoti 1.
Seurat la 16.10. klo 19.
Riistaveden kirkkopyhä su 17.10. Mes-su kirkossa klo 10. Kirkkokahvit ja seurat srk-talossa klo 12.
Perhekerho ti 19.10. klo 9.30-13.
Seurat Mäntylän palvelukeskuksessa ti 19.10. klo 13.15.
Lauluseurat ke 20.10. klo 19.

HERÄTTÄJÄYHDISTYS
Kuninkaankatu 22

Avoinna ke klo 10-13, virsituokio klo 11-12.
Myyjäiset la 9.10. Puijon kirkolla.

AUTP

TARVITSEVAA.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

Lue yhdessä vanhemman kanssa Raamatusta Luuk. 14: 1-6.

Kirjoita ruutuihin kutakin väriä vastaava kirjain ja saat hyvän neuvon.

Yhdistä myös pisteet nume-rojärjestyksessä.

*Tehtävän laati
Susanna Holma.*

Kuopion
Tila-Auto Oy

- **turistibussit 32 ja 50 matkustajalle**
- **pikkubussit**
- **invataksit**

info@tila-auto.com

www.tila-auto.com

p. taksiajot 0400-673 955

p. tilausajot 0400-992 993

TAKSI

Ari Turunen

0400 572 929

KUPIO

PYÖRÄTUOLI- JA PAARIKULJETUKSET 1+8

HAUTAKIVET

- Lisänimet
- Kultaukset
- Pronssikirjaimet - koristeet
- Uudelleenhionnat
- Muut kunnostukset
- Myös keittiötasot

Paras ratkaisu muistomerkkiä valitessa on tutustua veistämöllä eri mallisiin, kokoiisiin ja värisiin vaihtoehtoihin

PUIJON KIVI

Kettulahdentie 25, 70400 Kuopio

Puh. (017) 282 9000

Alina
HOIVATIIMI
www.alinahoivatiimi.fi

- Hoivapalvelut • Siivouspalvelut
- Kotisairaanhoidon palvelut

Palveluja kotiin jo vuodesta 1993

Gerttu Ky – Kuopion Hellähoito Oy – Kotihoito Saga Oy

Puh. 044 355 54 51 Haapaniemenkatu 2, 70100 Kuopio

Vauvauutisia?

Lapsettomuustutkimuksiin ja -hoitoihin jonottamatta, ilman lähetettä.

Lisätietojä
lapsettomuushoitaja Katri Ramstedt
017- 263 1700

KLINIKKA

In Tiimi

Lapsettomuushoidot heti.
www.in-tiimi.com

Vuorikatu 26 B, 70100 Kuopio

PITOKAMMARI PUIJONLAAKSOSSA

Lounasravintola - Kahvila - Tilausravintola - Pitopalvelu

Pitokammari on mainio juhlapaikka. Valoisa yhtenäinen ravintolasali sekä kodikas tunnelma luovat puitteet jopa sadan hengen erilaisiin tilaisuuksiin.

Kaikenlaiset perhejuhlat ristiäiset, syntymäpäivät, muistotilaisuudet. Ryhmäruokailut

Teemme mielellämme tarjouksen tilaisuutenne järjestelyistä.

www.pitokammari.com

Puijonlaaksontie 4, Kuopio

Puh. 044 345 7916

info@pitokammari.com

seurakunnissa tapahtuu

Herättäjän päivä su 10.10. Puijon kirkolla.

Siioninvirsiseurat 17.10. klo 14 Alavan kirkon alasalissa.

Siioninvirsiseurat to 21.10. klo 18 Keskusseurakuntatalon Samulis-sa.

LÄHETYSKAUPPA VAKKA, Kuninkaankatu 22

Avoinna ti-pe klo 11-15, la klo 11-14.
www.kuopionseurakunnat.fi/la-hetyskauppavakka

Anna kätesi käyttöön torstaina 7.10. ja 14.10. klo 16-18. Tehdään yhdessä Koulu Kongoon -tuotteita.

Vapaaehtoisten tapaaminen ma 11.10. klo 13. Tule mukaan ideoi-maan ja suunnittelemaan toimin-taa!

Kylväjän piiri 7.10. klo 18.

AHOLANSAARI

Hiljaisuuden retriitti Siionin virsin 15.-17.10.

Malmivaaran Maraton 22.-24.10. Maratonissa veisataan Siionin vir-ret kannesta Wilhelmi Malmivaaran 120 vuotta sitten uu-distaman laitoksen mukaisesti. Lisätiedot p. 050 4641 000, www.aholansaari.fi

Taivaskero täytti odotukset

Ruskan väriloisto ja maisemien avaruus yllättivät seurakuntamat-kalaiset.

"Kuopion seurakunnista on ret-kiä Lappiin tehty kautta aikojen. Harmi, ettei vaellusleirejä enää järjestetä rippikoululaisille, jolloin nuoret saisivat kosketuksen Lapin luontoon", selvitti matkanjohtaja, pastori **Lauri Paatero**. "Lapissa ih-miset ovat pohjimmltaan syvästi uskovaisia."

Paateron lapsuudenkoti on Muonionjoen rannalla.

Norjan Kautokeinossa ja Ruot-sin puolella tutustuttiin kirkkoihin. Hetan ja Muonion kirkot sekä Yl-lästunturin kappeli tarjosivat hil-jentymispaikan.

Porukan nuorimpiin kuuluva **Kaisa Karhunen** iloitsi kirkossa-käynneistä.

"Aikanaan isän kanssa matkus-tellessa poikkesimme aina kirkkoi-hin."

Pallastunturin maisemissa pi-simmän reitin pituus oli 20 kilo-metriä. Taivaskeron näkymät olivat taivaalliset ja maaruska upea. Porot vaelsivat huipulla ja aurinko pais-toi.

"Yllätyin kaikesta väriloistosta ja maisemien avaruudesta", ensim-mäistä kertaa patikoimassa oleva **Eeva Huttunen** ihasteli.

Ystävykset **Raija Partanen** ja **Annikki Tenhunen** ovat kokeneita Lapinkävijöitä.

"On hyvä pysähtyä ja etsiä rau-haa. Toisiin on mukava tutustua, mutta aina ei tarvitse puhua. Halu-

Matkan ruskan väriloistoon järjes-ti Männistön seurakunta.

an nähdä paljon, mutta aika menee aina liian nopeasti", Raija totesi.

Miesten souturetki Muonion-joella päättyi onnellisesti, vaikka pimeys yllätti.

"Minulle oli uusi kokemus kat-sella Muonion valoja joelta käsin, kun soutelimme putaita", **Hannu Hyvärinen** kertoi.

Automatkoillakaan aika ei pit-kästyttänyt kun hyvinvoinnista huolehti **Seija Hyvärinen**.

"On hienoa, että seurakunta järjestää matkoja. Ne ovat erilaisia kuin muut turistimatkat", totesivat matkalaiset kiitollisina kokemas-taan.

*Teksti ja kuva:
Hilkka Sipilä*

m u i s t i o

AA-ryhmä, Hatsalankatu 37, p. 2622 621. Arkisin klo 11 ja 19, su klo 9 ja 19. Palaverit savuttomia.

AA-naisten ryhmä ti klo 18.30-20.30 Suokatu 6, p. 046 6199 131.

AA-ryhmä Kotipolku 7, Siilinjärvi to klo 19, la klo 9, su klo 18. Savuttomat palaverit.

AAL-ryhmä alkoholistisessa tai toi-mimattomassa perheessä kasvaneil-le aikuisille torstaisin klo 19 Hatsa-lankatu 37, p. 050 9294 548 ma ja ti klo 18-20. http://www.aal.fi

AI-Anon ryhmät alkoholiongel-maisten läheisille, Hatsalankatu 37 su ja ti klo 19. Tied. p. 040 8540 558 ryhmäaikana klo 19-20. Muina aikoi-na, p. 040 5579 470.

Esikoislestadiolaisten seurat su 10.10. klo 13 Kettulan seurakuntako-dissa, Jäniksenpolku 2.

Imetystukiryhmä parillisten viikko-jen maanantaisin Maljapuron päivä-kodissa klo 18-19.30, kesällä kerran kuussa. Kaikille avoimesta ryhmästä lisätietoja, p. 040 7283 654 tai www.kuopionimetystukiryhma.fi

Irti huumeista puhelinpäivystys ma-pe klo 18-21, p. 0203 -22388. Lä-heisryhmät, p. 040 8459 052.

Katiska, Särkiniemen asukastupa, Rimpitie 2 avoinna arkisin klo 9-16, p. 017 2822 239. www.sarkiniemi.toimikunnat.net

Kirkon Ulkomaanavun tuotteita myytävänä arkisin tilaisuuksien aika-na Keskusseurakuntatalon aulasa-Suokatu 22.

Kompassi, Kuopion Setlementti Puijolan Monikulttuurikeskus, Myl-lykatu 1-3. Avoinna ma, ke, to, pe klo 8.30-15.30 ja ti klo 8.30-17. Ilmaiset suomen kielen kurssit ma klo 9-12, ti klo 17-18.30 ja to klo 10-12. www.puijola.net/kompassi

Kotikulma, kohtaamispaikka avoin-na ark. klo 8.30 -15. Kuopion Setle-mentti Puijola ry, Jalkasenkatu 7, p. 050 3727 900.

Kriisikeskuksessa kriisipäivystys joka päivä klo 14-21 p. 017 2627 738 ja 2627 733. Ajanvaraus ma – pe klo 8-21.

Kuopion A-Kilta, Mälikatu 11, käynti päihdeosaston rak. päädyssä. Avoimet vertaistuki-/keskusteluryh-mät päihdeettömyyden tukemiseksi ma, ti ja to klo 18, p. 045 1134 245 ryhmäiltoina. www.kuopionakilta.fi

Kuopion Kristilliset Eläkeläiset. Laulutuoquio ja sanan tutkistelua ti 19.10. klo 12.30 Keskusseurakuntata-lon Samuli-salissa

Kuopion mielenterveystuki ry. Koljonniemenkatu 2 II krs. P. 017 2618 828, 040 7331 713, 046 6218 133.

Kuopion Työttömät ry. Suokatu 18. Avoinna ma-pe 8-15, p. 050 4400 900. www.kuty.fi.

Länsi-Puijon asukastupa avoinna ma - pe klo 9-16. Ruokapäivät ti, ke, to ja pe klo 11-13.

Nimettömät narkomaanit su klo 16 Vinkkelissä, Kauppakatu 46.

NMKY, Kauppakatu 40-42. Elämän-katsomuspiiri tiistaisin klo 9. Mies-ten raamattupiiri parillisen viikon ti klo 18.

NNKY:n Itu -puhelinpäivystys ja tukipalvelu yllätysraskaustilanteis-sa ja abortin jälkeen ilmenneissä kriiseissä ma-pe klo 17-21, p. 044 5766 670. www.ituprojekti.net

Narsismia kohdanneiden vertais-tukiryhmä Majakassa, Minna Cant-hinkatu 4 C 3. krs. narsistienuhrit.kuopio@wippies.fi

Omaiset mielenterveystyön tuke-na Itä-Suomi ry Majakassa, Minna Canthin katu 4 C 3. krs. Avoin tuki-ryhmä vanhemmille, joiden lapsella on mielenterveyden vaikeuksia tai on sairastunut psyykkisesti, paritto-mien viikkojen ti klo17. Mielenosoit-usmatka eduskuntatalolle pe 8.10. Teemailta lakiasioista mielentervey-den näkökulmasta kirjaston luento-salissa to 7.10 klo 17.30. Tiedustelut, p. 040 5564 292/Pirjo.

Petrosen asukastupa Pyörönkaari 19, 2. krs. Avoinna ma-to klo 9.30-18, pe 9.30-17, p. 3644 597.

Portti, terveysneuvonta- ja välinei-den vaihtopiste suonensisäisesti huumeita käyttäville, Vuorikatu 31-33. Avoinna ti ja to klo 16-18. Asioin-ti nimettömänä.

Puijonlaaksosn asukastupa palve-lukeskuksessa, Sammakkolammen-tie 12. Avoinna arkisin klo 10-15.

Päihdekliniikka Puistokatu 14-16, 2 krs. Päivystys vastaanotto ma - pe klo 9-11. Ajanvaraus alkaen klo 8, p. 183 672. Päihdeosasto, Mälikatu 11 p. 183 684.

Rikosuhripäivystys käytännön neuvoja, ohjausta ja henkistä tukea. Palvelupiste/Kriisikeskus, p. 2627 738. Auttava puhelin, p. 0203-16116, ma-ti klo 13-21 ja ke-pe klo 17-21. Help line, p. 0203-16118 ma-ke klo 15-18. Juristin puhelinneuvonta ma-to klo 17-19, p. 023-16117. www.riku.fi

Sanan ja rukouksen aamu perjan-taisin klo 8 Elim -temppelissä, Vuo-rikatu 29, toimiston ovi.

Sotaveteraanimuseo ja kahvila Tulliportinkatu 37 rakennus D. Vara-ukset ryhmille, p. 2811 130 klo 9-13 ti - to.

Suomen mielenterveysseuran keskusteluryhmä lapsena hyväksi-käyttöä kokeneille ja heidän läheisil-leen kuukauden 1. keskiyökuuna klo 17.30 alueuimiston kokoustilassa, Myllykatu 8 II. krs.

Suomen Sairaanhoidtajain Kristil-linen Seura 11.10. klo 18.30 Mum-mon mökissä, Puijonkatu 10. Ota mukaasi kiitos- ja rukousrunoja.

Turvakoti- ja lastensuojelu 24h/vrk p. 017 183 393. Perhekriisiyksik-kö, Lastentie 1.

Vertaisryhmä itsemurhan tehnei-den läheisille to 14.10. klo 18 Mie-lenterveysseuran koulustilassa, Myllykatu 8, sisäpiha 2 krs. Tied. Riit-ta Mäntylä, p. 044 3212 725. Anneli Hartikainen, p. 040 8324 955.

Virvatuli ry:n lahjoitusruokajake-lu Männistön koululla ti tai pe klo 10.

Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry:n eroinfo ma-to klo 10-16, ke klo 10-19, p. 020 7749 800.

Yksinhuoltajien Kanava ry tiistai-tilaisin, Kotopolku 7, Siilinjärvi. Tied. Marjut Kankkunen, p. 040 7332 197.

KIRPPUTORIT:

Kierrätyskeskus, Telkkistentie 6. Avoinna ma-pe klo 8-15, p. 044 7148 004.

Kirpputori Toivonsäde, Asematie 11, Siilinjärvi. Avoinna ma-pe 10-18, la 10-14.30, p. 044 5471 629.

Kehitysmaakauppa Elämänlanka, Torikatu 17. Ma-pe klo 11-17, la klo 10-15, p. 2614 774.

Pohjois-Savon Syöpäyhdistyksen kirpputori, Kuninkaankatu 23 avoinna ma-to klo 10-16, pe klo 10-13. Tiedustelut, p. 040 7092 430.

Rihma, Puijonkatu 39. Avoinna ark. klo 10-17 ja la klo 10-15, p. 2612 004. Otamme vastaan kuolinpesiä.

Vapaaseurakunnan kirppari Ropo, Käsityökatu 28. Avoinna ma-pe klo 10-17, p. 3623 614.

Löydä hyvää seuraa vaalikoneella.

Äänestä ennakkoon 1.–5.11.

Ensimmäinen kerta.

seurakuntavaalit.fi

"Jokainen Tuomasmessu on erilainen, mutta Pyhä Henki on aina läsnä", vakuuttaa Miikka Ruokanen hyvästellessään kuopiolaisia Alavan kirkon ovella.

Viikon huippuhetki

”Elävä messu on ilon ja ykseyden juhla!”, kiteyttää Kuopion Tuomasmessussa saarnannut professori Miikka Ruokanen.

Tuomasmessu on pärjännyt parhaiten Suomessa kokeillusta vaihtoehtomessuista. Ensimmäistä Tuomasmessua vietettiin Helsingissä vuonna 1988 ja Kuopiossa pari vuotta myöhemmin.

Helsingin yliopistossa ja kiinalaisissa yliopistoissa dogmatiikan professorina työskentelevä **Miikka Ruokanen** oli suunnittelemassa ja perustamassa Tuomasmessua 1980-luvulla. Hän uskoo yhä konseptin toimivuuteen. Siitä tullaan ottamaan mallia maamme ulkopuoleltakin.

”Tuomasmessu on pysynyt elävänä ja sitä kehitellään edelleen. Se on säilyttänyt spiritin: Pyhä Henki on yhä vahvasti messuissa läsnä”, Ruokanen sanoo.

Tuore suhde rukoukseen ja Jumalaan

Miikka Ruokanen saarnasi Alavan kirkossa, jossa juhlittiin sitä, että Kuopion Tuomasmessu täyttää tänä syksynä 20 vuotta.

”Minusta kaikissa Suomen luterilaisen kirkon messuissa kannataisi ottaa käyttöön Tuomasmessussa hyväksi havaitut elementit”, hän ehdottaa.

Tuomasmessun menestystekijöitä ovat olleet musiikin monimuotoisuus – ”ettei käytetä vain urkuja”, eri kirkkokuntien parhaista perinteistä ammentaminen ja maallikoiden rekrytoiminen tilaisuutta toteuttamaan.

Miikka Ruokanen korostaa, miten tärkeää on maallikkojen ja työntekijöiden yhteistyö, ja se että tämä tapahtuu ”yhteisen rukouksen hengessä”. Hänen mielestään myös Tuomasmessussa aktiivisesti käyttöön otetut esirukous- ja rippikäytännöt tulisi tuoda muihinkin messuihin.

”Todellinen jumalanpalvelusudistus ei tapahdu siten, että toimituksen käsikirjaa tai käsikirjoitusta viilataan vähän uusiksi. Kyse ei ole teknisestä vaan hengellisestä uudistuksesta. Meidän pitää löytää messun spiritualiteetti, jonka pohjalta se toteutetaan.”

”Jos oikeaa henkeä ei ole, ulkonaisten muotojen muuttaminen ei auta. Maallikkovastuun kantajien ja seurakunnan työntekijöiden täytyy antautua ja sitoutua kokosydämisesti messun rakentamiseen. Heidän tulee löytää tuore suhde rukouselämään ja Jumalan sanaan – itse Jumalaan.”

Kaavoittuneet ja näivettyneet

Miikka Ruokanen muistuttaa, että kirkon ”päätuote” on sunnuntain jumalanpalvelus.

Seurakunnan ja kirkon koko elämän keskus on pyhä messu, jossa Jumalan sana ja sakramentit hoidetaan ja rohkaisevat ihmisiä monipuolisella tavalla. Ne synnyttävät katumusta, uskoa ja toivoa.

”Messussa tulee kuulua selkeästi ja kirkkaasti Jumalan laki, kehoitus katumukseen ja kääntymykseen, sekä Kristuksen evankeliumi – Jumalan armo, joka laskeutuu alas ihmisen heikkouteen ja hätään.”

Dogmatiikan professorin mukaan elävässä jumalanpalveluksessa Pyhä Henki vetää ihmiset osallistujiksi Kolmiyhteisen Jumalan omasta elämästä. Messun tekeminen eläväksi ja mielekkääksi onkin nyt kirkkomme suurimpia haasteita.

”Seurakunnissa on onnistuttu tässä elävöittämisessä kovin eri tavoilla. Suomessa on paljon seurakuntia, joissa on rikas ja hyvä liturginen jumalanpalveluselämä. Meillä on valitettavasti myös monia kaavamaisia ja näivettyneitä messuja, joiden takia ihmiset eivät käy kirkossa.”

Jumalallista iloa ja inhimillistä lämpöä

Tuomasmessua kehitellyt Miikka Ruokanen tietää, että hengellisesti ja inhimillisesti laadukkaana messun toteuttaminen vaatii tavattomasti vaivaa. Elävän messun mahdollisimman korkeatasoinen valmistelu ja toteuttaminen on koko seurakun-

nan yhteinen tehtävä. Se ei kuulu vain papeille ja kantoreille.

”Pyhä messu on koko seurakunnan viikoittainen yhteinen huippuhetki. Olkoon se siis täynnä jumalallista iloa ja inhimillistä lämpöä!”

”Kirkossamme tarvitaan enemmän iloa! Tarvitaan vähemmän alakuloista, jäykkää ja virallista menoa ja enemmän luovaa, ihmisläheistä, ystävällistä ja rakastavampaa ilma-
piiriä”, Miikka Ruokanen linjaa.

Messussa näkyy ja toteutuu kirkon ja kristittyjen ykseys.

”Me hengellisiltä taustoiltamme ja kokemuksiltamme erilaiset ihmiset tulemme yhdessä kumartamaan Pyhää. Tulemme yhdessä ja samassa messussa Jumalan hoitamiksi ja siunaamiksi.”

”Erilaisuuksistamme huolimatta meitä yhdistää armon ja uskon mysteeri.”

Janne Villa

t a p a h t u m a t

Mariatta Pulkkinen

Kaisa Rönkä on Herättäjä-Yhdistyksen puheenjohtaja.

Herättäjä-Yhdistys Puijolla 30 vuotta

Herättäjä-Yhdistyksen Puijon paikallisosaston 30-vuotismessuun kokoonnutaan Puijon kirkkoon sunnuntaina 10.10.klo 10. Herättäjä-Yhdistyksen puheenjohtaja, opetusneuvos Kaisa Rönkä saarnaa. Virsikuoro.

Seuroissa puhuvat rovasti Reijo Mattila ja nuori-sonohjaaja Osmo Rissanen.

Myyjäiset Puijon seurakuntakeskuksessa ovat lauantaina 9.10. klo 10 – 13.

Myyjäiset, messu ja seurat.

Oikein vai väärin?

Usko, etiikka ja uskon etiikka. Onko kristillisessä maailmankatsomuksessa omaa etiikkaa? Vai riittääkö terve järki?

Näistä aiheista luennoi pastori Raili Rantanen sunnuntaina 17.10. klo 18 Alavan seurakuntasalissa.

Luento liittyy Kuopion seurakuntien järjestämään sarjaan Jaksaako taivaassa olla ikuisesti.

Toimiiko eettinen aistisi?